LIETUVA

Nr. 46 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 12 Lapkriczio (November). 1897 m. — Metas V

ENTEREDAT THE CHICAGO, ILL POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Saturday.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed:

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis Laikrasztis

"LIETUVA"

Iszeina kas Subata Chicago, Ill.

Kasztuoja ant metų:
AMERIKOJE..... $2.00
Į UŽMARE..... $3.00

"Lietuvos" spaustuvė spausdina wisokes Knigas, Konstitucijas ir wisokius kitus drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.
Darba atlieka gražiai, greitai ir pigiai.

Užsiraszant "Lietuvą" ir prisiunciant pinigus už ją, kaip ir su wisais kitais reikalais, wisada reik uždeti szitoki adresą:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Politisz os žinios.

—o—

Austrija.

Austrijos parlamentas pawirto dabar į karczemą: susirenka tautos iszrinkti pasiuntiniai ne ant rodawimosi apie wieszpatystės reikalus, bet ant sawitarpinių koliojimų; tokiu mat budu wokiecziai stengiasi priesztarauti sulyginimui tiesų czechiszkos kalbos su tiesoms wokiszkosios. Austrijos wokieczius ragina prieszintiesi ir užrubežių wokiecziai, taigi gywenanti Wokietijoj. Kad wokiecziai nekenczia siawų, kad jie prieszinasi kiekwienam paliuosawimui ne wokiszkų gaiwalų, rodo tas, kad Austrijos wokieczius kalbina nenusilenkti priesz randą ir garsus Wokietijos mokslinczіai. Antai garsus Berlyno profesorius, istorikas Momsen, ragina wokieczius prie wienybės, liepia kariauti už wokiszką kulturą priesz barbarus slawus. Žinoma, kad priesztaraujant wokiecziams pasiuntiniams, Austrijos randas nieko ne gal nuweikti, ministeriams liekasi tikt arba paleisti dabartinius pasiuntinius ir tuom tarpu panaikinti konstituciją, arba patiems pasitraukti nuo wietų. Jeigu wienok, wieton pasitraukusių ministerių užstotų szalinikai wokieczių, tąsyk slawai, kurių Austrijoj daugiaus, pakeltu rewoliuciją ir wieszpatystėj už gimtu naminė karė, į kurią prisidėtu ir kaimynai: už slawus užstotų Maskolija, už wokieczius gi Wokietija. Ar sziaip ar teip žiurint, mažesnis, rodosi, pawojus butu tuom tarpu panaikinant konstituciją, kadangi nors wokiecziai ir pakeltu rewoliuciją, tai wisgi ją lengwiaus butu suwaldyti su pagelba slawiszkos daugumos gywentojų.

Balkanų pussalis.

Sandara terp Grekijos ir Turkijos wisgi dar galutinai kariawusių pusių neužtwirtinta; paskutinės isz Turkijos ateinanczios žinios paduoda, buk sultanas wėl bando sandaros padarymą toliaus nutęsti, arba per tokį užtęsimą ką nors dar sau iszderėti, jeigu ne nuo Grekijos, tai nors ant salos Kretos. Neseniai sultanas priėmė Austrijos pasiuntinį, baroną Calice, kuriam pasakė tiesiog, kad matydamas, kad Europos wieszpatystės neįstengia įwesti twarką ant salos Kretos, nemoka iszrasti kelio, kaip maisztus nutildyti, todėl sultanas laiko tą už sawo priderystę. Isz tikro, Europos wieszpatystės tarėsi gana ilgai, bet nieko ne nutarė: maisztai kaip naikino tą nelaimingą salą, teip ir tebenaikina. Rods Europos wieszpatystės nutarė suteikti Kretai wietinę patwaldystę ir duoti krikszczionį gubernatorių, wieton mahometono. Bet ką gi tas naujas gubernatorius darys be kariaunos? Jam atkakus juk maisztai nenutils, nė krikszczionys, ne mahometonys ginklų ne padės, ne paliaus užpuldinėję wieni ant kitų. Pirmiausiai czia reikia maisztus suwaldyti, o paskui jau galima kalbėti apie autonomiją. Tą žada padaryti sultanas su sawo kariauna, kadangi Europos laiwynių wirszinikai to padaryti neįstengia; bet tąsyk ne bus kalbos apie autonomiją, Turkija pergalėjusi pasikėlusius krikszczionis įwės czia tokią rėdą, kokią norės.

Terp Turkijos ir Bulgarijos buwo užgimę nesutikimai todėl, kad sultanas nenorėjo paskirti į Bulgariją bulgariszkų wyskupų. Bulgarija pagazdino, kad jį apsigarsys už suwisu nepriguldmingą, jeigu wyskupai ne bus užtwirtintais. Sultanas to pabugo ir užtwirtino wyskupus.

Gywenanti Macedonijoj ir Albanijoj albanieczіai reikalauja autonomijos, taigi wietinės patwaldystės, nors po Turkijos waldžia. Jie susitarė su serbais kariauti isz wien už sawo tiesas priesz wisokius turkų ir grekonių pasikėsinimus.

Chinų wieszpatystė.

Terp Wokietijos ir Chinų užgimė didesni nesutikimai. Prowincijoj Tszang-Tung, pietinėj Chinų wieszpatystės dalyj, minios žmonių užpuolė ant wokiszkų misijų, misijonieriai Ries ir Hennle likosi užmuszti, Ziegler prapuolė, gal teiposgi likosi užmusztas, Steng iszliko. Wokiszkas randas pareikalawo Pekine iszsiteisinimo ir atlyginimo užmusztų misijonierių szeimynoms.

Ant to nepasibaigia nesutikimai. Dabar ką tikt atėjusios isz Chinų žinios paduoda, kad chinieczių minios užpuolė ant wokiszko pasiuntinio, paskui ant kapitono wokiszko kariszko laiwo "Cormoran", kada tas iszlipo ant kranto mieste Wu-Tszang, prowincijoj Hupeh, ant upės Yantse-Kiang. Minios mėtė į wokiszką wėlawą su akmenimis ir su dumblu; su dumblu drabstė į "Cormorano" kapitoną ir į wokiszką pasiuntinį. Pasiuntinys tuojaus pareikalawo nuo Chinų rando iszsiteisinimo ir užganapadarymo už tą be jokios priežasties užpuolimą; praneszė jis draugė apie tai ir į Berlyną. Wokiszkas randas siunczia daugiaus kariszkų laiwų į Chinų pakrantes, su kurių pagelba priwers tenykszczias waldžias, jeigu reikalawimui wokiszko pasiuntinio bandytų prieszintiesi. Kiekwiena Europos wieszpatystė wisada stengiasi sunsudoti Chinuose atsitikusią progą ant iszplatinimo sawo įtekmės ir ant paliuosawimų prekėjams. Nėra abejonės, kad isz dabartinių užpuolimų ant "Cormorano" kapitono ir pasiuntinio teiposgi pasinaudos wokiszkas randas. Iszplatinimas wienok wokiszkos įtekmės ne patiks Maskolijai, kuri stengiasi Chinų wieszpatystę pawersti į sawo waldybą.

Iszpanija.

Iszpanijos pasiuntinių butas užgyrė atleidimą politiszkiems nusikaltėliams ant salos Kubos, Porto Rico ir ant Filipinų salų, nusidėjusiems priesz iszpaniszką waldžią ir pasodytiems į kalinius. Ar tasai wienok atleidimas suartįs kiek nors maisztinikus su iszpaniszkoms waldžioms, ar atsilies ant maisztų, sunku įspėti.

Atkakus ant salos Kubos naujam kariaunos wirszinikui, maisztinikai ne nusiminė, kaip prie Weylerio, teip ir dabar užpuldinėja jie ant iszpanijonų užimtų miestų. Naujas wirszinikas iki sziol nė wienu žodžiu ne iszsitarė apie reformas, kokias rengiasi salos gywentojams suteikti. Paliuosawimai koki nors wietiniems gywentojams, kaip praneszėme pereitame numeryj, randa daug prieszinikų ne tikt Iszpanijoj, bet ir ant Kubos: czia kokiems nors paliuosawimams prieszinasi iszpaniszki urėdnikai ir kunigija.

Sugrįžęs isz Iszpanijos buwęs Amerikos pasiuntinys, wiename laikrasztyj apgarsino wisokias paslaptis ne malonės iszpaniszkam randui, žinoma jam, kaipo urėdnikui suteiktas su pasitikėjimu. Toksai pasielgimas labai ne taktiszkas, jis pakėlė nepasitikėjimą Amerikos pasiuntiniams ne tikt Iszpanijoj, bet wisoj Europoj, kadangi ten žinių tokių nieks ne garsina.

Maisztinikai ant Filipinų salų suteikė iszpaniszkam randui iszlygas, ant kokių sutinka ginklus padėti; jie ne reikalauja neprigulmystės, bet tikt apsaugojimo cziabuwių nuo explioatacijos. Ant salos yra daugybė kliosztorių, cziabuwiai jiems turi atlikti sunkią baudžiawą ir duoti deszimtinę. Maisztinikai todėl reikalauja panaikinimo baudžiawos ir paczių kliosztorių, į wietą zokonikų, reikalauja swietiszkų kunigų.

Indijos.

Prasidėjo czia prowa braminų adwokato, Damodaro Chapekar, kurisai prisipažino, kad stengėsi iszpažintojus braminizmo sukelti priesz Angliją ir kad pats sawo ranka užmuszė du angliszku aficieru. Jeigu jam iszkikro butu pasisekę sukelti braministus priesz Anglijos waldžią ir jeigu butų wisi pasikėlę, Anglija butu turėjusi isz Indijų pasitraukti.

Himalajų kalnuose maisztai traukiasi toliaus, bet anglijonys, nors su didelėms nuotrotoms, bet traukia isz palengwo wis gilyn į pasikėlėlių krasztą. Jenerolas Lockhart prisigriebė į Maiden klonį. Kita angliszkos kariaunos dalis prisigriebė į widurius maisztinikų organizacijos, į teip wadinamą Bagh szwentinyczią. Anglijonys į szwentinyczią rods nėjo, bet iszkirto aplink ją buwusią giraitę. Afridai wėl buwo bandę atsiszaukti į Afganistano emyrą praszydami pagelbos priesz Angliją, bet tasai atsiųstus pasiuntinius sukiszo į kalinį. Anglijos laikraszczиuose patilpo telegramai isz Indijų, kuriuose paduoda, kad oraksajai nori pasiduoti anglijonams ir maisztus užbaigti, bet pasidawimui prieszinasi afridai, o kad, pakeliant maisztus, terp tų tautiszkų gaiwalų buwo padaryta sutartis, kad nė wiena isz jų, be pritarimo kitos pusės, ne gal g nakų padėti, todėl dabar oraksajai, be pritarimo afridų ne gal anglijonams pasiduoti.

Brazilija.

Pereitos petnyczios dieną, apie pirmą walandą po pietų, Brazilijos prezidentas, Moraes, atsilankė ant laiwo, kuriuom atkako į Rio Janeiro jenerolas Barbosa, bet kaip tikt nuo laiwo sugrįžo ir iszlipo ant kranto, kareiwis 10 batalijono szowė isz rewolwerio, bet nepataikė, kadangi susirinkę žmonės pamuszė jam ranką; kulka pataikė į szale stowintį prezidento giminaitį. Karės ministeris, jenerolas Marcedo Betancourt, pribėgo ir norėjo nuo ano kareiwio iszwerėti rewolwerį, tas iszsitraukė peilį ir perdurė ministerį; nuo sužeidimo tasai tuojaus pasimirė. Užpuolikas likosi suaresztuotas. Kaip sako, jis buwo sanariu teip czia wadinamų jakobinų partijos, kiti wėl mena, kad jis prigulėjo prie szalinikų užmuszto Conselheiro.

Havai republika.

Į Washingtoną iszsirengė deputacija isz delegatų iszsiųstų cziabuwių Havai salų gywentojų ant užprotestawimo sutarties terp Amerikos užrubežinių dalykų ministerio ir susidedanczio isz amerikonų tos republikos rando, kaslink užėmimo tų salų po Amerikos waldžia. Ant iszsiuntimo deputacijos cziabuwiai sudėjo $4500, kadangi jie ne nori, idant Havai salos Amerikai patektų. Yra ten 31000 cziabuwių, 21000 japonieczių, 18000 chinieczių, 12000 portugalieczių; wisi tie gaiwalai prieszinasi Amerikos tų salų užėmimui, geidžia gi to tikt 2000 amerikonų. Taigi pasirodo, kad iszplatinti rubežius Amerikos waldybų ne teip lengwa, kaip rodėsi jos ministeriui, Shermanui.

Ne rukyk tabako ir nespjaudyk, nes tai trumpina tawo amži.

Jeigu nori atsipraryt nuo tabako ant wisados ir pastoti swelku, twirtu ir sylingu, imk gydyklas wadinamas NO-TO-BAC, kuris perdirba slipnus žmonis in twirtus. Daugelis, kurie pameginė szias gydyklas, in deszimtę dienų jau swere deszimtis swaru wirszaus. Apie 400 000 žmonių tapo iszgydytais. Pirk NO-TO-BAC nuo sawo aptiekoriaus, su gwarancija, už 50c. arba už $1.00 Apraszymus ir prabas gausi dykai. Paraszyk in: Sterling Remedy Co., Chicago, arba New York.

Isz Lietuwos.

Musų spaudos reikalai ir aresztawojimai.

Klausymą apie daleidimą lietuwiszkos spaudos dar sį metą žada perkratinėti Peterburgo wieszpatystės rodoj. Prie užtarianczių už lietuwius laikraszczių prisideda wis daugiaus: dabar, kaip pranesza "Peterburgskija Wiedomosti", atsiwertė prie teisybės ir "Nowoje Wremia", kurisai isz pradžių, ant užtarianczių už lietuwius smarkiai užpuolė. Žinoma, tas labai nepatinka žandarams erzintojams musų kraszto. Senapilės Wonsockyj net žada apskųsti "Peterburgskija Wiedomosti" už iszrodinėjimą kwailumo ir nedorybių maskoliszkų "diejatelių". Mums rodosi, kad Peterburge yra iszmintingesni už Wonsockį, jeigu anie dar neapskundė, tai turbut todėl, kad to padaryti ne gal.

Isz seniaus suimtų už lietuwystę Suwalkų gubernijoj, dar sėdi Kalwarijoj dras Bogdonawyczius; paleido gi isz kalėjimo: Drą Petrą Matulaitį isz Seinų, Kaczergį, Witkauską isz Senapilės ir kareiwį Lozoraituką. Darė kratą pas kitą drą Matulaitį Pilwiszkiuose, bet nieko ne rado,

Rengiasi prie rinkimų.

Prusų Lietuwoj per rinkimus, kaip seniaus, teip ir dabar dar pereina paprastai konserwatywų arba rando partijų kandidatai; tikt paskutiniuose laikuose pradėjo czia platintiesi liberalų įtekmė, pakilo sziek tiek ir lietuwių supratimas. Ant putrankimo lietuwių balsų konserwatywai net uždėjo lietuwiszką laikrasztį "Lietuvos Paslą", kurio redaktoriumi yra lietuwiszkas renegatas (iszgama), Tilžės gimnazijos mokįtojas, Kurszaitis. Jisai per sawo laikrasztį stengėsi lietuwius prie wokietystės traukti, bet kylant lietuwių tautiszkam supratimui, tuom lietuwius nuo konserwatywų atitraukė, o be lietuwių jų įtekmė turi nupulti. Todėl dabar per "Lietuwiszką Paslą" jie teisinasi, kad niekada ne priesztarawo lietuwių kilimui, ne traukė lietuwių prie suwokietėjimo; dabar "Lietuwiszkas Paslas" net reikalauja lietuwiszkose mokslainėse, idant tikėjimo mokslas butų waikams lietuwiszkai iszguldomas. P. Kurszaitis wienok tikt todėl už lietuwius užtaria, kad artinasi parlame to pasiuntinių rinkimai, taigi mat per sawo newa lietuwiams prilankumų tikisi jų balsus apturėti, be jų gi konserwatywų kandidatai ne gal but iszrinkti, kadangi pawieczіuose pakilo įtekme liberalų, didesniuose gi miestuose, kaip wisoj Wokietijoj, teip ir Prusų Lietuwoj, pakilo socijalistų įtekmė.

Elektriszki žiburiai Kaune.

Maskoliszka widurių ministerija ne randa kliuczių parengti elektriszkus žiburius Kaune, tikt reikalauja tulų permainų kotrakte miesto padarytame su inžinieriumi Weltzu; permainos tos rods sumažina Weltzo pelną, bet eina ant žmonių labo: 1) ministerija reikalauja sutrumpinimo Weltzui pripažintos tiesos explioatuoti sawo parengtus žiburius daugiausiai iki 40 metų; 2) kad miestas turėtų tiesą nupirkti nuo parengėjo įtaisymą jau po 5 metų; 3) atėmimo Weltzui monopoliaus ant itaisymo elektriszkos pajiegos dėl priwatiszkų reikalų.

Pelnas isz grybų.

Isz Lydos pawieczio, Wilniaus gub., raszo, kad nors sį metą laukuose ne per geriausias buwo uderėjimas, bet už tai kaimieczіai gerą turėjo pelną isz grybų, kurie sį metą gerai augo. Iszsiuntė sį metą džiowintų barawykų į Peterburgą, Maskwą ir į Warszawą 1500 pudų ir tai tikt isz wieno miestelio Želudkų, skaitant pudą mažiausiai po 11 rubl., tai iszpuola jau 16000 rublių. Wietiniai perkupczіai iszsiuntė wienok daug grybų ir į užrubežius, į Londoną iszsiuntė jų 500 pudų.

Apdegė.

Wilniuje, namuose Lessero, 14 metų tarnaitė, Konstancija Iwanauskytė, norėdama užwirinti ant benzininės maszinaitės pieną waikams, pildama į maszinaitę benziną, užpylė ją ant sawo drabužių, per tai jos drabužiai ant syk užsidegė ir mergaitė pawirto į liepsnos stulpą. Subėgę namiszkiai rods ugnį užgesino, bet mergaitė teip sunkiai apdegė, kad nėra wilties ją nuo mirties isz gelbėti.

Kratos Wilniuje.

1 d. Spalių Wilniuje daugelyj namų darė žandarai kratas, jieszkojo wienok tuom kartu ne lietuwiszkų, bet kitokių nepatinkanczių maskoliszkoms waldžioms rasztų. Žandarai sukapojo net įmurytas sienose szėpos, grindis, nuplėszė nuo sienų tapetus. Darė kratas gywenimuose: Stratinskio, Malkiewiczіaus ir inžinieriaus Morawskio; suėmė apie 50 žmonių, o tame Trusiewiczą, studentą Kazlowskį, techniką Tomaszewiczą, daktarą Domaszewiczą ir daugybę darbinikų.

Newale Latwijoj turėti wokiszkus szildus.

Maskoliszka widurių ministerija iszdawė Latwijos urėdams įsakymą daboti, idant niekur, ar tai miestuose, ar ant kaimų, ne butų wokiszkoj kalboj szildų ir kitokių paraszų, taigi kelrodžių ir tt. Apie szildus latwiszkoj kalboj rods sawo paliepime ministerija nieko ne mini, bet juos jau mokės naikinti wietiniai maskoliszki urėdnikai. Antai Suwalkų gubernijoj, kaip pradėjo naikinti lenkiszkus szildus, tai naikindami ne teip naikino lenkiszkus, kaip lietuwiszkus. Gydytojų szildus grynai lietuwiszkoj gubernijos dalyj, kur tikt buwo lenkiszkai 'Doktor', tuos paliko, bet szildus "Daktaras" wisur palicijantai pats nulupinėjo, turbut, kad žmonės apsirgę nežinotu, kur pagelbos jieszkoti?

Lietuwos žydai.

Žydiszka terptautiszka draugystė, "Alliance Israelite", apgarsino žinias apie suszelptus jos žydus 1896 m. Isz tų žinių matyt, kad žydai musų sostapilės, miesto Wilniaus ir Berdiczewo, Mažrusijoj, ne turtingiausi. Wilniuje "Alliance Israelite" turėjo užlaikyti 2000 žydiszkų warguolių, Berdiczewe gi, nors miestas daug mažesnis, reikėjo szelpti 10 000 žydų, taigi pasirodo, kad ketwirta dalis Berdiczewo žydų gyweno isz paszelpos, kokią jiems suteikė "Alliance Israelite". Pereitą metą draugystė iszleido 802043 fr. ant užlaikymo žydiszkų mokslainių ir ant suszelpimo warguolių.

Kas nori pasigert, tas randa progą.

Lietuwoj ir Baltrusiszkose gubernijose karczemos likosi uždarytos, kadangi randas pardawinėjimą degtinės paėmė į sawo rankas. Tuom tarpu girtuoklystė, ypacz terp latwių Witebsko gub., ne sumažėjo: gėrymas degtinės rods pasimažino, bet už tai dabar latwiai pasigeria sawo daromu alumi (ols), kurisai drutesnis, didesnį turi nuoszimtį spirito, negu daromas tikrose alaus leidinyczіose. Kaip tikt uždarė karczemas, kaip tikt pabrango rando pardawinyczіose degtinė, latwiai pradėjo namieje dirbti alų, nuo kurio akczyžios nėra ir kas treczio latwio namai pawirto į karczemą, kurioje pardawinėja alų ir girtuokliauja. Mat lietuwiszka giminė, prie kurios ir latwiai priguli, ne gal apsieiti be girtuoklystės.

Kolonijos nemecziams nusikaltėliams.

Wilniuje, maskoliszkos waldžios regiasi parengti kolonijas nemecziams nusikaltėliams, kadangi jie už nusidėjimus, kokius per nesupratimą pikto papildo, ne gal but teip baudžiami kaip ir suaugę ir drauge su užkietėjusiais piktadariais ne gal but laikomi kaliniuose. Tokios kolonijos yra wisur, netruksta jų ir Maskolijoj, iki sziol ne buwo wienok Lietuwoj.

Gaisrai Wilniaus gub.

Pirmoje pusėje Rugsėjo mėnesio, Wilniaus gub. buwo isz wiso 18 gaisrų, isz kurių 3 užgimė nuo negerai įtaisytų kakalių, 3 nuo padegimo, 1 nuo neatsargumo, 7 nuo perkuno įtrenkimo ir 4 nuo nežinomų priežaszczių. Blėdies tuose atsitikimuose ugnelė padarė ant 34388 rubl. Didžiausias gaisras buwo kaime Jurkanuose, Trakų pawietyj, kur ugnelė padarė blėdies ant 16000 rublių.

Pamegyk dežutę CASCARETS už 10c., geriausia sutaisytoja plauczių ir wisu widurių.

Joannos atsisweikinimas

(is Schiller'io tragedijos "Orleano Mergele")

Sudie ganyklos, kalnai numylėti
Ir kloniai ramus! Jau jus niekados
Joannai jusų nelemta regėti;
Jau mano koja ant jus netsistos.
Piewos ir medžiai, mano iszauklėti,
Sudie! žaliuokit linksmi wisados!
Atbalsio klonių garsai nepgailėti
Mano dainelių daugiau netkartos,
Sudie jums urwos ir wėsus szaltiniai!
Sudie! tai mano žodžiai paskutiniai.

Sudie tiszgirsta džiaugsmo paszarwoto,
Nekalto žaisio kiekwiena wieta!
Sudie eriukai! Ant ganyklų ploto
Jus tik minia jau, piemens paliktа.
Ant baisaus lauko, krauju aprasoto,
Reik man iszginti kaiminė kita,
Klausau ne žemės tusztybių troszkimo,
Tik dangaus balso, dwasios paszaukimo.

Tas, kurs Maižiesziui pats sawo esybę
Apreiszkė krumo deganczio ugnim,
Izajo sunui suteikė narsybę,
Norint tik buwo menku piemenim;
Kurs į nekaltą piemenų romybę
Wisados weizdi malonia akim,
Per medį tarė: "Turi priderystę
Liudyt ant žemės tą mano diewystę.

"Krutinę silpną geležim pridengki
Ir eik, kur tawo užwesti takai.
Tik žemės wyro meilės prasilenkki,
Nelaukk wainiko, pinto nuotakai,
Prie moterystės niekad nesirengki,
Neiszpažinki, kas tai yr waikai.
Nes garbė karo yra tau paskirta,
Moterų tarpe tu busi pagirta.

"Kad, kowai einant, nusimįs stipriau-
Graudęs tėwynei žuwimo dalis, [si,
Mano weluką ugninį pagausi,
Pagiežos delnu sutremsi suwis
Galingą prieszių, jo darbai wyriausi
Sugrius. Kada gi bus wisa szalis
Liuosa ir Rėmso pilį iszwaduosi,
Karalių sawo ten apwainikuosi".

Iszrinktai sawo Diewas sztai palieka
Ženklą paweiksle szalmo to puikaus,
Kurio regėjims įkwepia man wieką:
Jauczių drąsybę angėlų dangaus
Ir szirdis mano nedrebės priesz nieką.
Į karą stumia lyg wėjo smarkaus
Putyms. Girdžiu jau werda kowos narsas,
Žirgų žwengimas ir trimitų garsas.....

V. Kapsas.

Naujos knigos.

Kn. II—Lietuviszkas kningynas—N. 4—10. Kataliku Bažnyczia ir mokslas, prof. J. A. Zahmo lekcija. Verte kun. A. M. Milukas. In Ameriką. Atminimas keliones in Ameriką V. Stagaro. Laiszkai pas Simaną Daukantą. Kningynas Mah. Plane kuopos ir tt. 1897. Spaustuvej "Garso Amerikos Lietuviu", Shenandoah, Pa.

Numėryje szitame knigyno, apart užwardinime paminėtų rasztų, telpa: 1) Indija ir Anglija", taigi trumpos žinios apie Indijas ir jų gywentojus, tikt autorius juos skirstydams pagal tikėjimą bereikalo Sikhus prie tikėjimų priskaitė, kadangi isz tikro jie ne reiszkia tikėjimo, bet tautiszką gaiwalą; 2, Bažnyczia ir amžius, kalba Archiwyskupo Irelando. Isz tikėjimiszkai kritiszkų rasztų swarbiausia yra lekcija profesoriaus Zahmo. Matyt, kad profesoriui pažystami yra naujausi moksliszki tirinėjimai, todėl jo pre lekcijose nėra tiek wienpusystės, kaip antai prieszinguose rasztuose Ingersoliaus. Jeigu tikėjimo mokintojai, kaip ir jo prieszinikai saugotusi wienpusystės, nebutu ir teip didelių nesutikimų, kadangi juos labiausiai nežinia ir wienpusystė abiejų pusių gimdo. Kalboje Archiwyskupo Irelando jau teip swarbių argumentų nėra. Apart tų, telpa dar p. V. Stagaro, Kelionė į Ameriką. Apraszyta ji teip, kaip draugas apraszo laiszke draugui sawo kelionę, be literariszkos pretenzijos, teip kaip jam keliaujant atsitiko. Apraszymas wienoj wietoj iszskėtas per placziai ir todėl skaityti nuobodu, kitose gi wietose, teiposgi swarbiose, iszreikszta per trumpai, neužtektinai.

Knigutėj rasztai telpa teip, kaip jie ėjo skyrium, atskirais lapais kaipo priedas prie "Garso". Mums rodosi, kad iszduodant atskyras knigutes priderėtu pasirupinti rasztus teip sudėti, kad toj paczioj knigutėj tie pats rasztai nesidalytu į daug dalių, kad jie eitu be pertrukio. Jeigu pertraukimą atskyrucse lapuose galima iszteisinti, tai jau isleidžiant atskiroj knigoj iszteisinti negalima.

Pietinės Afrikos deimantų Kastynės.

Sziądien pietinės Afrikos kastynės daugiausiai suteikia deimantų; iki 1867 m. daugiausiai jų duodawo Brazilija, apie Afrikos kastynes dar pirmiaus nieks nežinojo. Pietinėj Afrikoj pradėjo deimantus kasti nuo 1867 m.; turtingiausios tų brangių akmenėlių kastynės yra angliszkose pietinės Afrikos waldybose, apie miestą Kimberley. Nuo 1867 m. iki dabar iszkasė ten deimantų isz wiso 14000 kylogramų, arba 28000 wokiszkų swarų, wertės $2000000000, taigi iszpuola po $71428½ už wieną wokiszką swarą. Žinote wienok, kad brangumas deimantų paeina nuo didumo jų wiename szmotelyj, paweikslan, deimantas 10 karatų kasztuoja szimtą sykių daugiaus negu szmotelis wieno karato. Plotai, ant kurių kasa deimantus, turi 3 angliszkas mylias diametro, ant tų plotų yra kastynės prigulinczios 5 kompanijoms. 1896 metuose kompanija de Beers iszkasė jų 615 kylogramų, wertės $78000000. Deimantus perka nuo kompanijų sindikatas arba trustus susidedantis isz penkių susitarusių terp sawęs deimantų prekėjų. Jie deimantus parduoda jau mažesniems prekėjam į kitus krasztus, bet niekada neparduoda daug ant syk, kadangi paleidus į swietą ant syk daug, deimantų prekės turėtų sumažėti ir per tai jie mažiaus pelno turėtų, todėl parduoda po mažai, nors iszpardawimas užsitraukia ilgiaus, bet už tai pelnas buwa didesnis.

CASCARETS sudrutina kepenis, inkstus ir pliwa. Niekad neskauda. 10c.

Naujas Pacztas.

"Lietuvos" redakcijoj yra dabar paczto stacija, kurì wadinasi Sub-Postal Station No. 60. Kiekwienas gali czia registruoti sawo gromatas arba gal czia gauti money orderius, siųsti juos į wisus Amerikos krasztus, teipogi kas turi isz kur gaut pinigus, tegul siunezia ant szitos stacijos No. 60, o mes kiekwienam iszmokėsime, tokiu budu užczėdysite laiką ir kasztus, nes nereiks važinėti į didyjį miesto pacztą ir nereiks westis liudinikų, czionai galite ateiti kiekwienoj walandoj ir wisada gausite sawo pinigus be mažiausio klapato.

Teiposgi užpraszome sawo skaitytojų, kurie prisiunczíate prenumeratą už "Lietuvą", arba pinigus ant knigų ar ant kitokių daiktų, wisada raszykite money orderius ant SUB-STATION No. 60, tai mes nereikalausime važinėti į didyjį pacztą, bet paimsime pinigus isz sawo kasos.

Su guodone.

A. OLSZEWSKIS, Paczto Užweizėtojas.

924 33RD STR., SUB-STA. No. 60
CHICAGO, ILL.

Kiekwienas teip sako:

CASCARETS CANDY CATHARTIC yra tai stebuklingiausios gydyklos szio amžiaus iszradimuose, turi gardu smoka, gydo lagadnei ir tikrai inkstus, kepenis, pilwą ir czystyja wisą sistemą, praszalina perszalimą, gydo galwos skaudejimą, drugy ir užkietejimą widurių.

Pirk dėžiutę C. C. C. sziądien, 10, 25, 50 centu. Randasi wisose aptiekose ir iszgydymą gwarantuoja.

Isz Amerikos.

Žemcziugai Kalifornijos užtakoj.

Pereitą metą wertė iszgriebtų Kalifornijos užtakoj žemcziugų siekė $600000; apart jų, prigaudė czia 5000 tonų žemcziuginių dėžių wertės wieno milijono dolia rų. Pelnas isz žemcziugų gaudymo, įwedus naujas panėrimo prietaisas, diktai pakilo: seniaus be prietaisų narai galėjo nusileisti ne giliaus 30 pėdų, dabar gi su naujoms nėrimo prietaisoms gal jie nusileisti iki 100 pėdų ir jieszkoti tokiose gilumose žemcziugų per dwi walandas be iszkilimo į wirszų.

Žydai ne nor žemdarbiais tapti.

37 maskoliszkų žydų szeimynų, kurias Deinard buwo iszgabenęs isz Philadelphijos, Sėjos menesyj, prie Didžiojo oceano pakranczių ir apgywendino ant plotų waisingos žemės, sugrįžo atgal, apleido duotus žemės plotus; 23 szeimynos atkeliawo atgal į Philadelphią, 18 gi szeimynų pasiliko wakariniuose sztetuose, bet ir tie nuo farmų sutraukė į miestus. Pasirodė czia, kad maskoliszki žydai ne tinka prie žemdarbystės.

Užpuole ant trukio.

Albuquerque, N. Mex. Bėgantį isz czia trukį Atlantic and Pacific geležinkelio sulaikė plėszikai. Su dinamitu iszdraskė jie pinigų szėpą ir expresinį wagoną, paskui, padegę wisą trukį, pabėgo. Su wisu sudegė bagažinis ir expresinis wagonai, todėl nežinia, ar daug jie pinigų paėmė.

Paskendo laiwai.

Laiwas "Idaho", kurisai pereitą subatą iszplaukė isz Buffalo į Chicago, laike didelės wėtros susidaužė ant ažero Erie, ties Long Point. Du jurinįku nuo jo iszgelbėjo, 16 gi jų prigėrė.

Amerikoniszkas laiwas "Social", netoli salos St. Croix, užbėgo ant uolų ir susidaužė. Daug jurinįkų ir keli pasažieriai prigėrė.

Eina žmones isz proto.

Amerikos kariaunos wirszinįkas, jenerolas Miles, užmanė architektui, kurisai stato Chicagoj naują paczto rumą, idant kiekwienoj kertėj naujo rumo ant antrų lubų pritaisytu wietas dėl rewolwerinių kanuolių Gatlingo, isz kurių, atsitikus reikalui, galima but szaudyti į pulkus žmonių. Mat kaip tik žemą užimantis urėdą szerifas Martin pabandė szaudyti į pulkus bėginklių žmonių, kraujo troszkulis apėmė ir augsztesnius "liuosybės žemės" urėdnikus.

Turtingas elgeta.

Miestelyj Millstadt, netoli Belleville, Ill. policija suėmė gerai apdriskusį elgetą, kurisai waikszczíodamas po miestą, jeigu užtikdawo namieje wienas tikt moteris, apart pinigų, reikalaudawo ir gero walgio, nemelsdawo jau, bet tiesiog reikalaudawo. Ant galo pateko jis į nagus miesto Marshalo, kurisai nusprendė patalpinti jį beturczių namuose. Elgeta prieszinosi, sakė, kad jis nebeturtis ir parodė banko paliudyjimus, kad jis turi banke sudėtus pinigus. Tas wienok nieko ne gelbėjo, likosi jis nugabentas į beturczių namus. Ten jo sudriskusiuose drabužiuose rado dar po pamuszalu užsiutus kelis tukstancius doliarų.

Numire nuo isztraukto danties.

WEBSTER CITY, Ia. Pasimirė czia po baisių kanczių miesto gywentojas, Porchel. Dwi dieni pirmiaus dawė jis pas wieną dantų gydytoją isztraukti užsilikusią dantų szaknį. Danties szaknis rods likosi iszrauta, bet nuo to isztino teip gomurys ir liežiuwis, kad žmogus, negalėdamas kwapo atgauti, užtroszko.

Gywą butu palaidoję.

DOVER, N. H. John Grines, senas miesto gywentojas, iszėjęs isz namų, prapuolė, į porą dienų rado jį ne gywą wienuose neapgywentuose namuose ant 3 ul. Gydytojai pripažino jį už numirusį; todėl giminės paszaukė užsiimantį palaidojimu numirėlių ir liepė palaidoti. Kaip tikt tas prisiartino prie kuno, numirėlis pakilo; tas persigandęs nubėgo pas gimines ir papasakojo, kas atsitiko. Sziądien numirėlis jau wisai sweikas.

Pawoge numireliu kunus.

Du jauni wyriszkiai isz Belleville, Ill.: Harry Burbank ir Bunk Baldwin, iszėję ant medžioklės, netikėtai užtiko pakawotą grabą, bet atidarę, widuryj kuno ne rado. Ant netolimų kapinių po paskutinių lytų įslugo daug senų kapų; betaisydami kapus, iszėmė grabus, bet pasirodė, kad jie tuszti, numirėliai isz jų pražuwo. Praneszė apie tai į policiją, bet toje iki sziol nė jokio numirėlių kunų wagilių pėdsako ne surado.

Prapuole katalikiszkas kunigas.

MT CLEMENS, MICH. Katalikiszkas kunigas, Russel, prabaszczius L'Ause Crense parapijos, netoli St. Claire ažero, prapuolė. Pereitos sanwaitės ketwerge atkako jis į Mt. Clemens, kur pirko karabiną, įsėdo į buggį ir iszkeliawo, kaip sakėsi, ant medžioklės. Ant ažero kranto, restauracijoj Sweeney, paliko jis arklį ir wežimą, o pats su karabinu iszėjo, žadėdamas į dwi walandas sugrįžti, pasisamdė waltelę ir į ją įsėdęs nuplaukė, bet jau ne grįžo. Kas atsitiko, dar nežinia. Kuno jo ažere iki sziol ne rado.

Nelaiminga pirmutini kelione.

Nauja linija elektriszko geležinkelio nuo Milwaukee, Racine į Kenoshą ką tikt likosi pabaigta. Ant iszbandymo kelio dalies terp Racine ir Kenosha į du trukio wagonu susėdo geležinkelio tarnai ir daug miesto Racine gywentojų su muzikantais. Grįžtant trukiui atgal, ant užsisukimo ant Dekoven ave., ir Nead str., Racine, iszszoko isz rėlių wienas trukio wagonas ir tai tąsyk, kada muzikantai linksmai griežti pradėjo. Isz važinojancių trys likosi labai sunkiai sužeisti, teip gi sužeistų yra daug.

Smarki expliozija.

MILWAUKEE, WIS. Dirbtuwėse "Illinois Steel Company" atsitiko smarki expliozija, kurios du darbinįkai likosi mirtinai sužeisti, penki gi sužeisti nors sunkiai, bet ne mirtinai. Mirtinai sužeisti yra: Hundt ir Kolinski, isz teip sužeistų, sunkiausiai sužeisti yra: Zoycheski, Kutka ir Snokauer.

Negražus Konsuliaus darbas.

Buwęs turkiszkas konsulius Bostone, Joseph Jasigi, likosi apskųstas už prisisawinimą prigawingu budu swėtimų pinigų. Iszwiliojo mat jis nuo prancuzų Devieux ir Berger de la Villardiere 200000 dol. Augszcziausias sudas pareikalawo nuo apskųsto 75000 dol. kaucijos.

Bjaurus darbas.

ST. JULIENNE, KANADOJ. Ant farmos Mc Nutth'o likosi papjauti keturi farmerio waikai. Tėwai waikų iszėjo į St. Julienne nusipirkti reikalingus daiktus, namieje likosi tikt waikai. Wienas kaimynas, eidams pro szalį, užėjo į Mc Nuttho namus ir rado ant grindų wirtuwėj kunus papjautų dwiejų mergaiczių, kunas wyriausios dukters gulėjo lauke, ant kelio, lauke gulėjo ir kunas sunaus. Mergaitės buwo: 18, 16, ir 14 metų, sunus gi 10 metų. Ant papjautų mergaiczių rado sužagimo ženklus. Policija su szunų pagelba jieszko tų bjaurių piktadarių, bet iki sziol jų nesurado.

Garinio katilo expliozija.

Stoneboro, Pa. Kastynėj No. 2, prigulinczioj Mercer Iron & Coal Company expliodawo garinis katilas, prie ko wienas darbinįkas likosi ant wietos užmusztas, pawojingai gi, gal mirtinai apkulti yra trys, lengwiaus apkultų yra daug.

Papjowe sawo numyletinę.

Tacoma, Wash. Szwedas darbinįkas, Charles Grownes, perpjowė su peiliu kaklą sawo numylėtinės, jaunos indijonės, Celijos Hansen; atlikęs su mergina, tą patį ir sau pasidarė ir su perpjautu kaklu szoko į jures. Likosi jis wienok isztrauktas; pasitiki jį nuo mirties iszgelbėti, mergina gi numirė. Lydint kuną ant kapinių, susirinko pulkas girtų indijonų ir pareikalawo, idant jiems daleistų atlikti numirėlių szokį, reikalawo gi daleidimo teip asztriai, kad kuno wežėjas ne dryso prieszintiesi.

‡ CHARLOTTENSVILLE, VA. Greitasis trukis Chesapeake ir Ohio geležinkelio, bėgantis isz Cincinnati į Washingtoną, netoli Old Shedwell, dėl nežinomos priežasties iszszoko isz rėlių, prie ko keturi pasažieriai likosi ant wietos užmuszti ir 17 pasirodė sunkiai sužeistų.

‡ BOSTON, MASS. Atkakęs czia laiwas "Gazelle" atgabeno žinią, kad keliaudamas nuo salos Barbados, 180 mylių nuo South Shoal jurių žiburių, ant jurių patiko daug skeliaudrų nuo susidaužiusio laiwo; ant wienos aiszkiai galima buwo perskaityti wardą "London". Isz plaukinėjanczų skeliaudrų galima spėti, kad susidaužęs laiwas buwo ne mažas, galėjo turėti mažiausiai 25 jurinįkus, kurie turbut prigėrė.

‡ VANCOUVER, D. C. Dirbtuwėj Royal City, Mich., explioda wo garinis katilas. Darbinįkai laike expliozijos, pietawo netoli katilo; iszlakszcziusios szukės daug jų užmuszė, o dar daugiau sunkiai sužeidė. Triobos stogą expliozijos smarkumas su wisu numetė.

Jeigu jautiesi nesweikų, imk wieną CASCARETS, o iszgydys tawę, už 10 ir 20c.

Isz darbo lauko.

¶ DANVILLE, ILL. Kas pereitame "Lietuvos" numeryje buwo paraszyta apie darbus Grape Creek, tas neteisybė; asz ėsu tame distrikte jau antri metai ir matau, kaip buwo priesz sztraiką ir kaip yra dabar. Priesz sztraiką mokėjo po maszinoms 16c., o ant salat po 30c., po sztraikų moka pirmiems po 22½c., antriems po 37c.; isz to kiekwienas mato, kad dabar yra geriaus ir darbą gauti czia ne sunku tiems, kurie dirbo jau mainose; nedirbusiam rods sunku gauti darbą, kadangi jis nežino, kaip prie to griebtiesi ir toks patekęs prie darbo ne gal tiek uždirbti, kiek įpratęs darbinįkas, kadangi mainose užmoka ne už darbo dieną, bet nuo tonos iszkastų anglių. Teisybė, kad nepriguliutis prie unijos ne gal gaut darbo, bet czia wisi į jas prigūli ir szwiežiai atwažiawęs gal pristoti ant pirmo unijos mitingo. Kaip buwo raszyta, kad pristojimas kasztuoja 5 dol. tai ant to tiek galiu pasakyti, kad dabar to mokeszczio nėra, gal bus wėliaus. Biznierių tokių nė Westvilley, nė Grape Creek nėra, kurie, dėl padidinimo sawo biznio, norėtu czia tyczia žmonis traukti.

Anton Mozer.

¶ Isz Wilmington, Del. raszo, kad tenai darbai eina widutiniszkai. Rolling Mill Iron Works dirbtuwėse, kur dirbo negrai ir lenkai, mokestis buwo po 10c. už walandą arba $1 ant dienos. 23 d. Spalių atplaukė į szitą fabriką italijonai ir apsiėmė dirbti 10 walandų už 75c. Kompanija seniemsiem darbinįkams apmokėjo, ką buwo kalta ir liepė pasitraukti nuo darbo. Bet italijonai, padirbę porą dienų, pareikalawo didesnio užmokesnio, tada kompanija iszwijo juos ir priėmė senuosius darbinįkus atgal prie darbo.

Žydiszka skurų iszdirbinyczia kas dien priima po kelis naujus darbinįkus, bet užmokestis labai mažas.

¶ Pereitą sanwaitę Suwienytose Wieszpatystėse buwo isz wiso 276 nusibankrutinimai; pereitą metą, tą paczią sanwaitę, buwo jų 230; Kanadoj buwo jų 30, pereitą gi metą 52. Apskritai wienok imant, nusibankrutinimai tie buwo mažesni negu kada nors per paskutinius keturis metus. Per paskutinę sanwaitę wėl likosi atidarytos kelios naujos dirbtuwės, kitos wėl, kurios iki sziol stowėjo, pradėjo dirbti; didžiausias darbo pasididinimas buwo geležies dirbtuwėse.

¶ Sawinįkai anglių kastynių sziauriniame Illinojuje rengiasi, wieton sztraikuojancių darbinįkų, parsitraukti chinieczius. General Wilmington Coal Co. padarė kontraktus su chiniszkoms draugystėms, pagal kuriuos 800 chinieczių gauna darbą, 200 jų tuojaus prie darbo keliauja. Mums rodosi, kad tas tikt pagimdys musztynes ir dar didesnį chinieczių nekentimą.

¶ MARION, ILL. Kalnakasiams czionykszczių kastynių jų sawinįkai numažino už darbą užmokesnį nuo 30c. ant 25c. Darbinįkai reikalawo pakėlimo užmokesnio iki tai normai, kokia buwo užgirta ant konwencijos mieste Columbus, taigi iki 35c. už toną, kastynių gi sawinįkai numažino jį iki 25c. Todėl czia gal wėl užgimti sztraikas:

¶ Ironton, Oh. Didelės dirbtuwės: Belfont Noil & Iron Works ir Kelly Noil Mill Company likosi uždarytos. Dirbtuwių sawinįkai skundžiasi, kad, dėl siauczianczio pietiniuose sztetuose geltonojo drugio, jie iszdirbimų ne gal siųsti į pietus, o sziauriuose reikalawimų yra per mažai ant palaikymo dirbtuwių. Keli tukstancziai darbinįkų per tai ne teko darbo.

¶ DETROIT, Mich. Neužilgio pradės czia darbus prie dirbimo naujo elektriszko geležinkelio linijos nuo Detroito į Ann Arbor. Linija prasidės nuo susidurimo su kitoms linijoms ant Michigan ave. į Ypsilanti, nuo kur bėga jau geležinkelis į Ann Arbor.

¶ Marquette, Ill. Atsibuwo czia kalnakasių susirinkimas, ant kurio nusprendė paliauti dirbti ir jeigu kastynių sawinįkai ne sutiks ant darbinįkų reikalawimo, sztraikuoti nors per wisą žiemą. Wisame sziauriname Illinojaus apskrityj dabar tikt dwiejose kastynėse tedirba.

¶ Duenweg, Mo. Raszo, kad cino kastynėse darbai eina gerai. Mokestis nuo $1.75 iki $2.50 ant dienos. Dirba wokiecziai ir amerikonai; lietuwių nė lenkų tenai nėra.

¶ NEW CASTLE, DEL. Dirbtuwė "Pipe Mill", iszstowėjusi 5 sąwaites, pradėjo dirbti, bet dirba silpnai ir seniejie darbinįkai ten darbo negauna.

¶ NEW YORK. 1200 sanarių mantelių siuwėjų organizacijos wėl paliowė dirbę.

ISZ Lietuwiszku dirwu

Reiktų ir mums prie to pristoti.

Philadelphijos czekai nori uždėti slawiszkų tautų, labiausiai Amerikoj nekencziamų, susiwienyjimą, prie kurio ragina pristoti wisus Amerikoj gywenanczius slawiszkus gaiwalus. Amerikonai bauginasi tikt drutų, twirtai susiorganizawusių gaiwalų, tokių nedrysta skriausti. Isz slawų czia rods daugiausiai yra lenkų, bet kad terp jų nėra wienybės, nė tikrai twirtos organizacijos, todėl juos ir skraudžia. Jeigu isz wisų skriaudžiamų susitwertų wiena organizacija, jau amerikonai nedrystu skriausti, kadangi už juos užtartų twirta, didelę galinti turėti įtekmę ir politikoj, "Slawiszkų tautų Lyga". Treczią nedėldienį szio mėnesio, Caledonia Hallėj, bus suszauktas Philadelphijoj gywenanczių slawų didelis mitingas. Czekų mes nepriwalome baugytiesi, jemus juk ne wers tapti czekais, tegul todėl ant mitingo susirinks ir lietuwiai!

Nauja lietuwiszka skaitinyczia.

"Garsas" pranesza, kad Elizabeth, N. J., ant susirinkimo Politiszko Kliubo, likosi nutarta pradėti rupintiesi apie uždėjimą lietuwiszkos skaitinyczios. Wietinis klebonas, kun. Žiudžus, aukauja ant skaitinyczios $10, Braziuskas $5, Makauskas $5 ir Petruszkewiczius $5. Mat su tuom reikėjo tikt pradžią padaryti: padarius pradžią Bostono lietuwiams, dabar tikimėsi, kad lietuwiszki knįgynai pradės dygti kaip grybai po lytui.

Diena paminėjimo Simano Daukanto.

Kaip pranesza "Vienybė", 24 d. Spalių Minersvillės lietuwiai iszkilmingai apwaikszczíojo gimimo dieną garsaus musų rasztinįko, Simano Daukanto. Per rupestingumą tulų wientancziu, salė buwo papuoszta paweikslais prakilnesnių tautieczių. Ant salės susirinko ant paskirto laiko daug žmonių. Isz garsesnių kalbėtojų galima paminėti kalbą p. Astramsko, kurisai paaiszkino, kad ne sziądien yra diena gimimo musų raszėjo, bet kad ta iszpuola dirbamose dienose, užtai likosi paskirtas ant apwaikszczíojimo nedėldienis. Kalbėtojas iszrodė musų iszsiskirstymą, ragino prie wienybės.

Ir wėl musztynės.

"Vienybė" pranesza isz Brock Broad apie lietuwiszkas westuves: apsiwedė mat musų tautietis, Andrius Mažeika. Kaip tankiai per musų brolių westuwes, teip ir czia užgimė terp pasigėrusių weselinįkų musztynės. Kad muszėsi tai muszėsi, net jaunikis gerai sugriebė. Negana buwo subatos, musztynės atsinaujino nedėlioj. Taigi mat narsumo musų broliams ne truksta, nesigaili jie nė sawo kailio, nė kraujo, tikt wargas, bad tą sawo narsumą apwerczia priesz sawo brolius, o ne priesz musų tėwynės prieszus ir tai tikt tąsyk jie narsumą įgauna, kada persigėrę degtinės, nustoja proto.

Ar ne per anksti?

"Rytas" pranesza, kad neužilgio pradės talpinti Signorelio, Philozophią. Gerai pratinti prie moksliszkų dalykų, kadangi toki geriausiai apszwieczia žmonių protą, bet kaslink philozophijos, mums rodosi, dar su ja mums per anksti: idant ją suprasti, reikia pirma kitais mokslais žmonių protą pakelti, be to jie philozophijos nesupras, arba supras sawiszkai, taigi klaidžiai. Prie philozophijos reikia griebtiesi sistematiszkai, paduodant wisas dalis ant syk, arba ne atsakancziai parenkant, ji žmonėms, jeigu jiems bus paskirta, nė jokios naudos ne atgabės.

Lietuwiszka mokslainė.

"Kardas" pranesza, kad Baltimorėj lietuwiszka mokslainė wėl likosi atidaryta ir lietuwiai norinti pasimokyti gal wėl į ją rinktiesi kaip ir pereitą metą. Geistina labai, kad ne tikt lietuwiai, bet ir lietuwaitės kuo skaitlingiausiai ją lankytų.

† Laikrasztis "Garsas" likosi padidintas. Isz didesnių rasztų pradėjo jis dabar talpinti isz lietuwiszko gywenimo pasaką Bernatowiczo, Pajautė. Pasaka ta buwo gera sawo laike, sziądien ji jau, pagal jos apdirbimą, netinka. Isz lietuwių gywenimo yra jau gana geresnių, paweikslan, Rogoszo. "Na dziejowym przelomie", teiposgi Wicherto pasakaitės, paskutinių reiktų tikt wokiszka tendenciją perdirbti.

† WILMINGTON, DEL., Juozas Witis, už iszpludimą moteriszkės, Kirkickienės, tapo apskųstas į sudą ir nusudytas ant $8,75 bausmės, o kad neturėjo kuom užsimokėti, tapo nugabentas į New Castle kalinį.

† WESTVILLE, ILL. Prapuolė isz czia kunigas Maszotas; parapijonai nežino, kur jis dingo.

Naujausi iszradimai.

‖ Odesoj, ant teip wadinamo Kulikowo Lauko, atkakęs isz Windobonos Siebenstein, prie susirinkusių urėdnįku ir daugybės miesto gywentojų atliko bandawones su nauju iszradimu paskirtu ant ugnies gesinimo. Pirmiausiai iszkasė duobę, prikrowė ją sziaudų ir smalos, pripylė tiek kerosino, kad jame sziaudai plaukinėjo ir padegė wiską. Liepsna umai iszsiweržė, bet kaip tik į duobę įpylė wiedrą Siebensteino pritaisyto skystimo, ugnis tuojaus užgeso. Paskui padegė aplietas su kersinu, sukrautas tuszczias baczkutes, bet kaip tikt czia įpylė wiedrą to skystimo, ugnis tuojaus užgeso. Toliaus padegė du laužu, terp deganczių laužų papylė kruwą skiedrų ir sziaudų aplietų su kerosinu, bet ji terp deganczių laužų neužsidegė todėl, kad buwo palaistyta su anuom pritaisytu skystimu. Ant galo į deganczių skiedrų ir sziaudų kruwą įėjo pats Siebenstien įsiwyniojęs į paklodę suwilgytą jo pritaisytame skystime ir gana ilgai iszstowėjo liepsnoje ne jausdamas karszczio. Patsai iszradimas yra ne Siebenstenio padirbtas, bet jam pawesta jį explioatuoti Maskolijoj. Isz ko jis padirbtas, tai paslaptis iszradėjo. Yra tai miltai nežinia isz ko padaryti, kurių saują įbėrus į wiedrą wandens, wanduo tas paskui užgesina umai ir labiausiai įsidegusią ugnį. Wisi bawę prie bandawonių pripažino tą iszradimą už labai naudigą prie ugnies gesinimo.

‡ Amerikos karės ministerijai pawesta parupinti maistą Klondikės aukso jieszkotojams. Lengwiaus wienok tą įsakyti, kaip atlikti, kadangi ten kelių nėra, todėl sunkus priwežimas maisto produktų. Priežodis wienok sako, kad norinczíam nėra ne galimo; kad karės ministeris priguli prie norinczių gelbėti alkstanczius aukso jieszkotojus, rodo jo darbai. Dabar antai jis tariasi su prezidentu "Alaska Trading & Transportation Co" ir su fabrikantu George Glover, kurie užmanė ant žiemos parengti geležinkelį nuo Forto Wrangel į Dowson City. Žinoma, kad ne bus czia nutiestų szėnių, bet tikt parengti ypatiszki trukiai, Glovero iszrasti. Trukiai tie susideda isz lokomotywos gulinczios ant dantuotų ratų, iszeinantis dudomis karsztas garas tarpys pawirszių sniego ir tokiu budu padirbs pati lokomatiwa slidų, ledinį kelią. Wagonai, jos užpakalyj pritaisyti, stowi ne ant ratų, bet ant szlajų ir jie lengwai galės but welkami anuom lokomotywos padirbtu lediniu keliu. Tokiu budu tuom ypatiszku geležinkeliu galima bus ir žiemos laike važioti maisto produktus į Klondikę, arba isz ten pasažierius į sziltesnius krasztus.

‖ Szį metą galwijų maras daug blėdies padirbo Transvaaliaus ir angliszkų waldybų Pietinės Afrikos farmeriams, kadangi daugumo iszgaiszo wisi naminiai gywuliai. Dabar wienok D-ras Edington isz Cape Town iszrado waistą nuo maro. Edington maiszo apsirgusių galwijų kraują su citrinos skystimu, kurisai isznaikina lizdus ligą gimdanczių bakterijų. Teip pritaisytas kraujas apsirgusių gywulių, įczirksztas sweikiems, apsaugoja juos nuo maro. Dras Edington darė jau bandawones su tuom naujuju waistu ir persitikrino, kad terp apsaugotų per įczirszkimą serganczių galwijų kraujo pritaisyto su citrinos skystimu nė 3% ne apserga, kadangi ne apsaugotų iszgaiszta wisai didelės bandos.

‖ Mieste Charkowe, D-ras Danilewskyj padirbo naują lakiojimui prietaisą, į kurią apsiwilkęs žmogus gal, kaip ir paukszti, pakilti į orą. Pasikelia jis su pagelba sparnų, kuriuos krutina su kojoms, paliowus krutinti, isz palengwo nusileidžia žemyn. D-ras Danilewskyj prie susirinkusų žmonių pasikėlė apie 30 kartų ir wisada pasekmingai. Iszradėjas tą prietaisą laiko tikt kaipo modelį tikt ant iszbandymo sawo teorijos; ant pawasario jis žada padirbti tikrą lakiojimui prietaisą, su kuria žmogus ne tikt galės pakilti į orą, bet ir irtiesi ir lakioti kaip ir paukszczíai.

‖ Garsus iszradėjas Berliner, iszrado naują prietaisą, su kurios pagelba nebyliai gal kalbėti. Bet kad daugumas nebylių ne kalba todėl, kad ne girdi, todėl jis žada žmonijai suteikti ir prietaisą, su kurios pagelba ir kurti galės girdėti. Porą metų atgal, direktorius Warszawos nebylių ir kurčių namų, lietuwys Paplonskis, iszrado prietaisą suteikianczią kurtiems galėjimą jausti isztartus žodžius, prietaisa ta dideliai palengwino mokinimą kurczių, gal but, kad tą prietaisą rengiasi pagerinti p. Berliner.

‖ Berlyne, ant teip wadinamo Tempelhof Lauko, darė bandawones su nauju, padirbtu isz aluminijaus orlaiwiu; ant bandawonių susirinko daug jenerolų, kitokių augsztesnių oficierų ir wirszinįkas orlaiwių wokiszkos kariaunos. Orlaiwys tasai padirbtas Schwartzo, ant warymo jo yra benzininis motoras. Susirinkę kariaunos wirszinįkai bandawones pripažino už pasekmingas isz dalies, bet wisgi reikia dar orlaiwį pertaisyti.

‖ Į Peterburgą atkako isz Astrachaniaus elektrotechnikas Kozlowskyj, kurisai teip pagerino Edisono fonografą, kad tasai ne tikt kalba žodžius, giedą, bet wiską teip aiszkiai užraszo, kad kiekwienas gal skaityti tą, kas į fonografą buwo kalbėta.

Wanduo kaipo pajiega.

Žmogus stengiasi sunaudoti gamtos pajiegas, priwersti jas sau tarnauti. Sziądien jis pasinaudoja isz wėjo pajiegos, sunaudoja pajiegą tekanczių wandenių, bet jurių wandenų, debesų elektrikos iki sziol ne įstengė pakinkyti prie atlikimo sawo darbų, elektrika rods waro maszinas, bet ji su dideliais kasztais maszinų padirbta, pasinaudoti isz dykai duodamos debesų elektrikos wisgi dar žmogus iki sziol ne įstengė. Jeigu jau apleisime neiszsememą ėsanczią debesyse pajiegą, tai ir ant musų žemės turime kitą, ne mažesnį pajiegos szaltinį, bet teiposgi dar žmogaus prideranczíai nesunaudotą; pajiega ta yra tai jurių wilnys. Jų iki sziol iszmatuoti ne mokėjo, bet kad jos turi didelę pajiegą, žinojo tai wisi, kadangi isz jų kiekwiena lengwai nustumia didelius nuo 12—15 tonų uolos szmotus ant 20 ir daugiaus metrų. Dabar wienok inžinierius Thomas Stevenson iszrado prietaisą ant iszmatawimo jurių wilnių pajiegos. Prietaisa ta yra isz aprubežiuoto pawirsziaus metalinio lapo pritaisyto ant dwiejų plunksnų, kaip ir paprastas dinamometras. Wilnys stumia aną lapą ir tokiu budu, pagal jų smarkumą, susistumia ir plunksnos. Prietaisą tą pritwirtina prie uolų, į kurias daužosi jurių wilnys ir ji parodo kuo teisingiausiai jų pajiegą. Isz tirinėjimų su pagelba tos naujos prietaisos pasirodė, kad prie smarkios wėtros jurių wilnys spaudžia krantus su smarkumu 34000 kilogramų (70000 swarų) ant kiekwieno ketwirtainio metro pawirsziaus; taigi imant wisą jurių pawirszių, turėsime teip didelę pajiegą, kurios ir paraszyti negalima. Sunaudoti prideranczíai tą jurių wilnių pajiegą dar wisgi nemokame.

Isz bėganczių wienok wandenų žmogus tankiai pasinaudoja; net Lietuwoj turime ant upių pastatytus wandeninius malunus, dideli wandens puolimai, kaip antai: Imatra—Finlandijoj, Szafhausen—ant Reino, Niagara,—Amerikoj isz dalies sunaudoti ant padirbimo elektrikos, kuri apszwieczia miestus, suteikia maszinoms ir sztritkariams elektriszką pajiegą. Dabar mieste San Francisco susitwėrė nauja kompanija turinti 1 milijoną doliarų kapitalo, kuri nori sunaudoti wandenis ažero Clear Lake ant padarymo elektriszkos pajiegos. Ažeras tasai yra ant 1350 pėdų augszcziaus jurių wandenų pawirsziaus, turi 30 mylių ilgio ir 10 mylių ploczio. Užtenka nukastais pylimais užtwenkti ažero nubėgimą ir leisti wandenį žemyn dudomis ant ratų dinamo elektriszkų maszinų. Wandens į ažerą renkasi isz kalnų szaltinių, todėl jo niekada ne gal pritrukti; jie duos 7 milijonų arklių pajiegą, o to užteks ant padarymo elektrikos ant warymo wisų maszinų fabrikuose miestų: San Francisco, Sacramento, Santa Rosa, Napa ir Bonicia; teipogi bus padirbta elektriszko geležinkelio linija nuo Valeyo į Clear Lake; ant warymo trukių suteiks elektriką ta pati ažero wandenų pajiega.

S. A.

Chicago, Ill., 4 d. Lapkriczio, 1897m., pusiau 12 wal. widurdienio, a. a. Kristina Ažukienė, gywenanti po nr. 3301 Auburn ave., persiskyrė su sziuom swietu, palikdama didžiausiame nuliudime sawo wyrą. Nedėlioj, 7 d. szio mėn. jos kunas, su didžiausia iszkilme ir diewmaldysta, tapo palaidotas ant Chicagos kapinių.

A. a. Kristina Ažukienė, isz gimimo Samulewicziutė, paėjo isz kaimo Grabaukos, Krosnos parapijos, Kalwarijos paw., Suwalkų gub., turėjo wos 25 metus amžiaus, iszgyweno 6 m. su sawo wyru gražiausiame sutikime ir gražiausioje klotyje.

"Lietuvos" Agentas.

"Lietuvos" keliaujancziu agentu yra Wincas Kudarauskas. Jisai atsilankys So. Bostone ir aplinkiniuose miestelyuose priiminėt prenumeratą nuo senų skaitytojų ir užraszinėt naujus skaitytojus. Deltogi meldžiame visų tėnykszczių lietuwių, kaip senų, teip ir naujų skaitytojų, pas kuriuos musų agentas atsilankys, užsimokėti prenumeratą agentui, tokiu budu užczėdysit sau laiką ir kasztus prisiuntimo, o pinigai wisi bus gražiai mums priduoti. Wincas Kudarauskas yra tikru "Lietuvos" agentu ir nieks nepriwalo bijotis jam pinigus duoti, mes už jį atsakome. Teiposgi galite gaut pas jį wisokių knigų ir kitokių daiktų pirkti.

"LIETUVOS" ISZDAWYSTE.

Isz wisur.

‖ Į Kiszinewo (Besarabiszkos gub.) ligonbutį atgabeno baisiai apdegusį czigoną, Koką: turėjo jis nudegusius plaukus ir gilius apdegimus ant szonų, ant krutinės ir ant pilwo. Atwežę jį į ligonbutį giminės papasakojo, kad Kok naktyj užėjo ant kiemo wieno ukinįko kaime Westerniczen; patikęs jį ukinįkas patikėjo, kad jis atėjo wogti, todėl suszaukė kaimynus ir jie nusprendė nubausti wagilių. Sukrowė sziaudų laužą, iszrėdė Koką, padegė sziaudus ir įmetė į ugnį czigoną, ne dawė jam iszbėgti, bet laikė teip ilgai, kol sziaudai ne sudegė ir kol jis apmiręs nepaliowė rėkęs. Ukinįkai paliko apmirusį apdegusį žmogų, o pats iszsiskyrstė, tikt po walandai užtiko jį ugnawietėj apmirusį jo giminės, kurie ir atgabeno į ligonbutį, bet tas jau teiposgi nieko ne gelbėjo, kadangi Kok nuo apdegimų tuojaus pasimirė. Apie tą atsitikimą likosi praneszta į policiją.

‖ Mieste Orenburge, rytinėj Maskolijoj, neturtinga, 12m. mergaitė iszlaikė egzaminą į antrą gimnazijos klasą. Už paskutinius pinigus mocziutė nupirko drabužius, knigas ir kitokius daiktus; atėjo wienok laikas užmokėti už mokslą, bet pinigų ne buwo. Pas mergaitės mocziutę gyweno naszlė geležinkelio maszinisto, kuri skrynioj turėjo užkawotą premijinį bilietą. Matydama aszaras iszwarytos isz gimnazijos mergaitės dėl neužmokėjimo prigulinczio užmokesnio, dawė jį mergaitės mocziutei bilietą ir liepė jį užstatyti už tiek, kiek reikia ant užmokėjimo už mokslą. Ta, paėmusi bilietą, nuėjo pas bankierių, bet kaip gi senelė nusidžiugo dažinojusi, kad tasai bilietas dar 1893m. iszloszė 25000 rubl. Parbėgo namon ir su džiaugsmu papasakojo naszlei, ta ant rytojaus bilietą pardawė ir isz tų pinigų paskyrė mergaitei 10000 rublių ant baigimo mokslo.

‖ Mieste Tiflise, ant Kaukazo, darbinįkai armenieczio Baterdžianco tabako dirbtuwės pakėlė sztraiką, bet wienas isz darbinįkų, maskolius Zacharow, ilgai wienybės neiszlaikė ir sugrįžo prie darbo; sztraikieriai ilgai kalbino jį grįžti prie sztraiko, bet tas nesidawė persikalbėti. Neseniai sztraikieriai, patikę jį ant ulyczios, pradėjo iszmetinėti, isz to užgimė barnys, laike kurių wienas isz sztraikierių iszsitraukė peilį, szoko prie Zacharowo ir su wisu perpjowė jam pilwą teip, kad tas cziujau ir pasimirė.

‖ Torreso pertakoj, terp salos Naujos Gwinejos ir Australijos kietžemio, negilioj wietoj, 3 metai atgal angliszkos kolionijos Queenslando gywentojas, Clark, prileido 150000 gywų žemczuginių moliuskų (sutwėrimų dirbanczių žemczuginus ir žemczugines dėžes) ir pradėjo juos iszmintingai augyti. Sziądien jis isz to turi po $1200000 gryno pelno per metus, turi jis 250 žemczugų gaudymui laiwų, užlaiko 300 narų. Mat kaip per mokslą ir supratimą pakėlia sawo turtus.

‖ Maskoliszka apszwietimo ministerija nusprendė ant ateinanczių metų parengti du nauju politechniszku institutu: wieną Warszawoj, kitą Odesoj. Kada gi Lietuwoj parengs kokią nors augsztesnę mokslainę? Uždarė maskoliszkas randas buwusį Wilniuje uniwersitetą, iszdraskė ir iszwažiojo jo biblioteką, bet parengti czia kokią nors augsztesnę mokslainę, wieton pawržto mums uniwersiteto, ne tik pats nesirengia, bet prieszinasi parenginui nors isz priwatiszkų aukų.

‖ Londone susitwėrė bicyklistų prieszinįkų draugystė. Sanariai tos draugystės pasižada: 1) niekada ne sėsti ant bicyklio, 2) ne draugauti ir neturėti nė jokių susineszimų su wažinėjanczais juom, 3) niekada ne gelbėti nelaimėj atsiradusio bicyklisto, 4) padėti policijai suimti bicykliais wažinėjanczius, jeigu iszpultų reikalas. Sawinįkai restauracijų, hotelių, namų, įstodami į draugystę, turi pasižadėti, kad neduos walgio, nė gywenimų wažiuojantiems bicykliais.

‖ Maskwoj, į wieną ligonbutį atgabeno ant ulyczios apsirgusį elgetą. Užsiraszydamas kaipo ligonis pasisakė, kad jis elgetauja isz pats mažens ir kad eidamas terp ligonių, norėtu kanceliarijoj palikti pinigus. Užraszantis paklausė, kiek tų pinigų turi? "Nežinau, atsakė, kadangi niekada jų ne skaicziau". Tą pasakęs, padawė didelę skurinę masztą. Pradėjo skaityti ir pasirodė, kad czia yra su wirszum 10000 rublių.

‖ Kapitonas szwediszko laiwo "Arwid", Lidmann, keliaudamas isz Stokholmo į Lubeką, Wokietijoj, tyczia paskandino sawo laiwą, su kuriuom jis pats ir keturi jurinįkai prigėrė. Lidmann, pasimirus jo sunui, kurį labai mylėjo, isz pradžių pradėjo girtuokliauti, o paskui mat nusprendė su sawo laiwu pražuti.

‖ Wienoje kawinyczioje Austrijos sostapilėj, mieste Windobonoj, susibarė ėsanti ten uniwersiteto studentai su atėjusiais oficieriais. Oficieriai iszsitraukė kardus ir užpuolė ant studentų: musztynėse 3 studentai ir kelneris, kurisai bandė musztynes stabdyti, tapo sunkiai oficierų apkapoti.

‡ Angliszkose bankose yra isz wiso 1500000000 dol. palaikų, bet palaikėjų rasti ne gal. Kitose wieszpatystėse, palaikai, kurių palaikėjų ne atsiranda, pastoja wieszpatystės sawaszczia, Anglijoj jie guli bankose be jokios naudos.

‖ Tonkino (pietinėj Azijoj) pakrantėse, ant jurių susimuszė prancuziszkas garlaiwys "Rafael" su chiniszku laiwu; Rafael paskendo, o su juom ir 30 prancuziszkų jurinįkų prigėrė.

‖ Isz kalno Wezuwijaus, pietinėj Italijoj, pradėjo weržtiesi ugninis skystimas, kurisai iszdegino daug kalno apacziej stowinczių kaimų.

Senowės miestų griuwėsai Arizonoj.

Senowės liekanų tirinėtojai jau nuo seniai tirinėja atrastus miestų griuwėsius Arizonoj ir Naujame Meksike; wietų su senowės griuwėsiais juo toliaus, juo daugiaus suranda. Dabar majoras Powell isz geografiszko matawimo biuro Suwienytų Wieszpatyszczių, Gila klonyj, apie 30 mylių nuo miestelio Phoenix, užtiko daug griuwėsių; žiurint ant jų, galima spręsti, kad seniai toje klonyj, sziądien beweik ne apgywentoj, gyweno mažiausiai 2 milijonai žmonių. Tuli isz tokių miestų, pagal didumą užsilikusų triobų griuwėsių ir plotą kokį užima, galėjo turėti po 50000 ar gal daugiaus gywentojų. Gila klonis sziądien beweik ne apgywenta, kadangi truksta czia wandens.

Mokslinczius Cushing tirinėjo griuwėsius atrastus apie Las Muertes, į pietus nuo Powello atrastų. Wisas tas krasztas yra pilnas senowės liekanų, kurie rodo, kad tauta sziądien sugriuwusius namus stacziusi stowėjo ant augszto kulturiszko laipsnio, bet kas ji buwo, nežinia. Rado czia ir ženklus kanalų ant atwedimo wandens, ilgis tulų kanalų yra ant kelių szimtų mylių. Isz sulyginimo užsilikusių sienų, galima spręsti, kad griuwėsiai teip wadinamų "Pueblos", atrasti Naujame Meksike, neturi nė jokio susiriszimo su Arizonos griuwėsiais, paskutiniai yra senesni ir jie prigulėjo kito kiai žmonių rasai, bet kokiai — klausymas tas ne iszrisztas. Koliumnos dar užsilikusios nuo senowės triobų rodo jų stiliszką panaszumą į triobėsius senowės rymionų ir į widurinių amžių Europoj.

Į pietus nuo Phoenix rado twartus tų senowės gywentojų auginamų naminių gywulių; isz rastų czia kaulų, kurie dar pridetanczia ne isztirti, nežinia kokius gywulius augino, bet ant akmenų randa iszkaltus lamos paweikslus, sziądien dar gywenanczios kalnuose pietinės Amerikos. Rodosi, lyg kad tuos miestus, kurinos czia sziądien surado, užtiko netikėta nelaimė, kaip twanai arba žemės drebėjimai, kurie iszgriowė triobas ir isznaikino gywentojus, kadangi teip ant miestų ulyczių, kaip ir triobų widuriuose randa daugybę žmonių kaulų, kaip ir užbertuose wulkano pelenais miestuose: Pompeoj, Herkulanum, pietinėj Italijoj.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Martos Brandt isz Telszių miesto, Kauno gub. Turiu dėl jos swarbią žinią. Teiksis atsiszaukti ant szio adreso:

L. Kenstawicz,
552 Montello Str., Brockton Mass

Pajieszkau sawo draugo, Antano Aczo, isz Kauno gub., Reseinų paw., Pliugių kaimo. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant szio adreso:

Joseph Raczkauskas,
Port Washington, Wis.
(3-12)

Pajieszkau sawo draugų: Antano Poszkos, isz Winginįkų kaimo, Pajurės wolostės ir Petro Mažeikos, Stungaiczių kaimo, abudu Reseinių pawieto, Kauno gub. Jie patys, ar kas kitas, teiksis duot man žinią ant szio adreso:

Frank Eismant, Box 257, Toluca Ill.

Pajieszkau sawo draugų: Juozo Tamuszaucko ir Motiejaus Rėszio, abudu isz Milunų kaimo, Wilkmergės paw., Kauno gub. Jie patys, ar kas kitas, teiksis duot man žinią ant szio adreso:

Joe Dutkus,
155 Diamond Petch Wilkes Barre, Pa.

Pajieszkau Antano Urbuszio, isz Kauno gub., Reseinių paw., Sartunskos wolostės. Teiksis atsiszaukti ant szio adreso:

Frank Urban,
506 7th ave., Beaver Falls, Pa.

Laiszkai ant paczto.

51 Andrekati Meri	137 Metelska Cr.
53 Babias Piotr	138 Meska John
74 Concelev Władysław	148 Rezepinsky Josef
79 Dodro Lizi	156 Premuzak Barbara
80 Duda Jan	164 Rossat Mr.
88 Galizowski Frank	178 Seluost Anton
989 Gapszevicz Wład.	184 Sabaltys K.
91 Gilloth M. A.	185 Somora Jozef
98 Grimal Wincentas	189 Szeletkis Wincenty
101 Herakovicze Iliass	192 Szimkus Jonas
105 Januszkiewicz J.	193 Tayseczyta Antoni
107 Jeselone Max	194 Vocelka James
109 Kaminski S. M.	207 Wojciechowski St.
114 Kilb Baranie	209 Wysoiki Frank
119 Kunesli John	210 Zagorka Marianna
122 Krisziunas Ignaszu	212 Zienpont Rinken
123 Krupar Jan	213 Zitkovic Marku
125 Kudlere Teresia	214 Zaremby Mikolaju
134 Matesevec Frank	215 Zevonar Jan

Padėkawonė.

Siuncziame szirdingą padėkawonę pp. Kelpsch, Noreiko & Co. už czysto aukso lenciugėlį ir siuwamą masziną, kuri siuwa labai gerai.

J. Petuszkewiczius ir J. Muraszka,
Mahanoy Plane, Pa.

Teip daug ant dienos. 3

BARNETT, ILL., Szjos m. '96.

Asz pradejau imti "Kunigo Koenig's Nerve Tonic" menesyj Gruodžio '95 ir nuo to laiko pasiljutau sweikesniu. Per szituos 6 menesius asz neturejau tiek epileptiszku užgawimu kiek pirmiau turedawau per wiena diena.

I. G. CARICO.

Poni Hanning raszo isz Huntingburg, Ind., kad jos sunus, kuris sirgo nuomirtiniu, po suwartojimo dwieju bonkeliu "Kunigo Koenig's Nerve Tonic", niekad daugiaus neapmire.

Poni Laughlin, 226 Blue Island Ave., Chicago, sako, kad moteriszke, kurios wyras tapo iszgydytas nuo epileptijos gydyklomis, „Kunigo Koenig's Nerve Tonic" welijo ir jai meginti szias gydyklas, kurias pamegines pajaute didely palengwinima nuo epileptijos ir szirdies skaudejimo, wiel tie ligoniai, kurie jas megino, yra labai užganedinti.

DYKAI Gaus kiekwienas wertingą knygeli, apraszanczia apie nerwiszkas liuas, ir ant pabandymo bonkeli wirsz minetu gydyklu, kurs prisiuns sawo adresą. Beturczlai ligoniai teipgi gaus szias gydyklas dykai.

Szios gydyklos yra iszrastos Kunigo Koenig isz Fort Wayne, Ind. 1876 metuose ir dabar yra iszduodamos po jo priziura per

Koenig Med. Co. Chicago, Ill.
49 S. Franklin St.

Aptiekose galima gaut bonkeli sziu gydyklu už $1 arba 6 bonkeles už $5.
Dideles bonkos po $1.75, 6 bonkos už $9.

Galima jas gaut ir "LIETUVOS" redakcijoj.

"Lietuvos" Agentas.

M. Damijonaitis.

Keliaujanczius "Lietuvos" agentu yra Motiejus Damijonaitis. Jisai szioms dienoms atlankys miesta Pittston, Pensylvania priiminėdamas prenumeratą nuo senų skaitytojų ir užraszinės naujus skaitytojus. Deltogi meldžiame wisų tenykszczių lietuwių, kur musų agentas atsilankys, užmokėti jam pinigus už "Lietuvą", o tokiu budu užczėdysite sau kasztus prisiuntimo. M. Damijonaitis yra tikru "Lietuvos" agentu, wisi galite jam užsimokėti prenumeratą už "Lietuvą", o pinigai bus mums gražiai priduoti. Mes už jį atsakome. Teiposgi galite gaut pas jį wisokių knigų pirkti, kas tik kokių norite.

LIETUVOS ISZDAVYSTE.

REIKALAUJA TEISINGU IR DARBSZCZIU wyru ar merginu keliauti po Chicagą ir aplinkines ir pradawineti taworus bogotos firmos. Gaus $65.00 ant menesio ir expensus. Darbas ant wisados. Turi duot gerą rekomendacija. Raszykit angliszkai indedami sawo adresą ir marke ant atsakymo. Adresas: The Dominion Co., Dept. Y. Chicago.

CANDY CATHARTIC
Cascarets
CURE CONSTIPATION
REGULATE THE LIVER
10¢ 25¢ 50¢
ALL DRUGGISTS
ABSOLUTELY GUARANTEED to cure any case of constipation. Cascarets are the Ideal Laxative, never grip or gripe, but cause easy natural results. Sample and booklet free. Ad. STERLING REMEDY CO., Chicago, Montreal, Can., or New York. 217.

"Lietuvos" Agentai:

Keliaujancziais "Lietuvos" agentais yra: Wincas Kudarauckas ir Motiejus Damijonaitis.

Wietiniais Agentais szie:

BALTIMORE, MD.
Bonawent. Mažeika, 519 Columbia Ave.

MT CARMEL, PA.
Petras Bieliauskas.

SHENANDOAH, PA
Andrius Maczys, 445 W. Line St.

BROOKLYN, N. Y.
Petras Abraitis, 800 Myrtle ave.

SCRANTON, PA.
Juozas Petrykis, 1514 Ross Ave.

PHILADELPHIA, PA.
Juozas Butkus, 1112 Cypress St.

GRAND RAPIDS, MICH.
F. Sidoras, 344 Hamilton St.

Szitų miestų lietuwiai, norėdami apsisteliuoti "Lietuvą", gali kreiptiesi prie augszciaus minėtų agentų, o jie noria iszpildys jų reikalus.

Naudokitės lietuiai!

Kas norito turėti gerus ir gražius sidabrinius szaukstus, peilius, widelcius ir szaukstukus ir wisokius daiktus prie stalo su gwarancija ant 40 metų, teiposgi auksinių laikrodėlių, žiedų, spilkų ir tt., atsiszaukite ant žemiaus padėto adreso.

Apart to, fabrikas reikalauja wisur agentų, kurie galėtu rinkti orderius, kurie gali nors kiek angliszkai raszyti ir skaityti. Norėdami dasižinoti apie prekę, arba agentai, raszykite greit ant szio antraszo;

W. J. Petkon, 13 Emerson ave.
Brockton, Mass.

— Kas norite, kad iszsiųsti į krajų pinigai gerai ir greitai suwaikszcziotu, siųskite juos per "Lietuvos" redakciją, o greicziausiai suwaikszczios. Už greitumą ir teisingumą kasdien apturime szimtus padėkawonių nuo lietuwių isz wisų Amerikos krasztų, teiposgi ir už gerumą szifkorczių pas mus iszpirktų, nes mes laikome geriausias linijas, ant kurių į 8 dienas perwažiuoja per marias; ant prastų ir pigių linijų szifkarczių wisai neparduodame. Kas nori pigių, tegul perka pas žydus. Prisiųsdami pinigus ant szifkorczių ar ant iszsiuntimo į krajų, wisada uždėkite szitokį adresą:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.

E. ZANIEWSKIS.

924 33rd str., Lietuwiszkas kriauczius.

Pigausia drapanų krautuwė. Parduoda wisokius drabužius kuo no pigiausiai. Teiposgi dirba ant orderio už pigesnę preke kaip wisur. Wiengenczial, praszom atsilankyt, o persitikrysite.

Chas. Baltrukonis.
67 N. Leonard Str., Waterbury, Conn.

Pristatau Draugystėms wisokius reikalingus daiktus, tai yra: Spilkas, Kokardas, Juostas, Karunas ir wisus kitokius dėl Draugysczių reikalingus daiktus. Prekės pigesnės kaip wisur. Kas ko reikalauja, atsiszaukite pas manę, o priduosiu jums prekes dykai. Adresuokite teip.

Chas. Baltrukonis,
67 N. Leonard Str., Waterbury, Conn.
(26-11)

Geriausia užeiga Scrantone.

..... pas .....

FRANCISZKU KOONS,
105 Lockowanna Avenue.

Yra tai wieta arti wisų geležinkelių stacijų, kur kiekwienas atwažiawes in szitą miesta gali gauti gerą nakwynią, szaltą alų ir kwepenczius cigarus.

Kas in Scrantus atkeliausit,
Tai pas Koons'a wiską gausit:
Alaus gero ir Cigarų,
Pernakwot ir rodą gerą. (1)2,98)

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted ul.

Nujima pulkias Fotografijas, už tuzina tiktai

$2.00

Ant weselliu ir kitokiu reikalu nujima Fotografijas kopuik ausei.

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po.....53c.
Prusiszkos markės po.....24½c.

Prie kiekwieno pinigų siuntinio reikia pridėti 25c ant paczto kasztu.

Naudokites isz Progos.

Turiu del jaunuomenes juokinga kwietka, kuri norinczian ja pauostyti trykszta in akis wanduo ir daug juoko padaro. Kasztuoja tik 25c. Turiu teipgi monu knigą, kokios dar lietuwiszkoje kalboje niekad nebuwo, talpinasi joje daugiau kaip szimtas wisokiu sztuku ir sekretu. Kas nori dasižinot kytrumus swieto, tegul ja nusiperka, o daug kytrumo iszgaus, jos preke $1,50, ir prie to duodu dowanu Kuburkaite, su kuriai galesi žiurintiems akis apmonyt. Turiu teipgi ir daugybe kitu reikalingu prietaisu prie monu.

Turiu gražiausiu popieru gromatoms su kwietkoms ir drukuotoms pawinczewonemis; turiu maszinukiu drukawojimui gromatu. Turiu wisokiu knygu: maldaknygiu ir istoriju. Kas nori dasižinot apie wisokius daiktus, tegul prisiunczia už 2c. marke, o gaus katalioga wisu tu daiktu. Adresas mano toks:

Joseph Matutis,
287 Wythe Ave., Brooklyn, N.Y.

Geriause Užeiga del Darbinyku
pas

J. Danisewicziu,
768 Bank ir River Side Sts.
Waterbury, Conn.

Užlaiko geriausius gerymus; szalta Alu, seniausias Arielkas, Likierius ir kwepenczius Cigarus. Užkwieczia wisus atsilankyti. **Juozas Danisewiczius.**

APTIEKA

— Geriause lietuwiszkai-lenkiszka Aptieka Juozo Leszczynsko, po nr. 3315 Laurel st., kuri užlaiko geriausias gydyklas czionykszczias ir isz Europos ir teisingiausei iszpildo receptus, o prekes pigesnes kaip kitur. Aptiekoje randasi D-ras pone Marija Doviatt nedelioms, ir ketwergais nuo 12 iki 2 walandai widurdienio, o D-ras W. Statkewiczius randasi kožname laike. Ant pareikalawimo gali paszauktie in aptieka per telefona kiekwiena daktara, koky kas nori ir kožnoje walandoje. Teipogi ant pareikalawimo iszsiunczeme ywairias gydiklas wisur, atsakome laiszkus ywairiose kalbose ir gydome lygas per laiszkus.

O teip-gi parduodu laiwakortes (Steamship tickets) ant geriausių ir greicziausių laiwų wažiuojantiems į Europą ir isz Europos; iszsiuncziu pinigus į wisus swieto krasztus ir wiską atlieku pigiausiai ir greicziausiai.

Telefonas Yard 709

Lietuwiszkas Daktaras
M. P. KOSSAKAUSKAS
Priima ligonius kasdien nuo 10tos iki 12 adynos priesz pietus.
3242 So. Morgan (Laurel) str.

Pirmutinis Lietuwiszkas Saliunas
LIUDWIKO NAWIKO,
Spring Valley, Illinois.
ant kertes 1mos ir Spalding ul.

Užlaiko geriausius gerymus: szalta Alu, seniausias Arielkas, Likierius ir kwepenczius Cigarus. Užlaiko Unijos Alu, stiklai dideli. **Užkwieczia wisus atsilankyti.** (17-1)

AR REIKALAUJI LAIKRODELIO?

Mes juos parduodam, parduodam teip pigiai, kad tu negali walksczioti be laikrodelio.

Turime wisokiu gatunku.

Bet paminesime tiktai du:

Elgino arba Walthamo Laikrodelis, geriausels widurinis, dubeltawais lukszta is, geral laikrodo, gražiai iszkwietkuotas „Dueber", storai aukstytas iszlaikys tawo gywenimui. Wyriskir moteriszki.

Priduok adresa, o prisiusime tau jy ant peržiurejimo. Jeigu nebus toks, kaip czia parodytas, sugrąžink jy atgal, tau nieko nekasztuos. Jeigu jis tau tinka, užmokek expreso kasztus ir **$6.50,** ir tawo wiskas.

Dubltawais lukszta is Laikrodelis gražiai iszkwietkuotas, geriausels widurinis, didelis ir mažl, storai aukstyti (14 k.)-Iszrodo kaip už $40,00 aukstinis laikrodelis, laika rodo geral. Atsiuskite tau ant expreso pamatyti. Jeigu jis tau dabojesi, užmokek **$3.95** ir expresą kasztus ir pasiimk sau laikrodeli.

Jeigu nemik nėsitikesi ir prisiusi pinigus isz wirszaus, mes iszsiusime laikrodely ant sawo kaszto ir dar pridesime tau gražu lenciugeli dowanu.

Royal Manufacturing Co.
334 Dearborn St., CHICAGO.

Darbinįkė lietuwiszka mergina 22 metų, apturėjusi po smert sawo brolio puikią farmą, pajieszko doro jaunikaiczio su 1,000—2,000 dol. sau už wyrą ir dėl wedimo ukės. Adresas:

Miss Aggie Smart,
Pearl River, N. Y.
(29—11)

Dr. Marija Doviatt, Lietuwe.
Paeinanti isz Kauno Gubernijos.
838 W. 18th Str.
Priima ligonius adynose: nuo 9 iki 12 priesz piet ir nuo 6 wakare. Telephonas: Canal 78

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktika ir del to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Antros Puikios Dowanos
"Lietuvos" Skaitytojams.

Pagarsindami dowanas angliszko laikraczio "The National Recorder", užtėmyjome, kad nedaug lietuwių randasi, kurie galės padaryti angliszkoje kalboje reikalauta žodžių suraszą, idant laimėti pasiulintas dowanas; deltogi mes isz sawo pusės paskyrėme antras, nors mažesnes, bet lengwiau įgyjamas, dowanas.

"Lietuva" paszwentė iszdowanoti sawo skaitytojams **$160,00.**

Pirma dowana Pinigais.....$75,00.
Antra dowana Pinigais.....$25,00.
O 20 dowanu Knygomis, po $3,00 kiekwiena.....$60,00.
Wiso bus iszdowanota.....$160,00.

Budas kaip įgyti augszcziau minėtas dowanas yra labai prastas. Reik padaryti isz kiekwienos litaros, randancziosi žodyje **Lietuva,** kuodaugiausiai žodžių, tai yra reik pirmiausei daryti žodžius isz litaros **L,** paskui isz **i,** paskui isz **e, t** ir teip iki paskutiniai litarai **a.** Kas daugiausei padarys žodžių isz litarų randancziusi žodyje **Lietuva,** tas gaus augszcziausią dowaną $75,00; antras gaus $25,00; kiti 20 ypatų gaus knigomis po $3,00. Žodžiai turi but suraszyti pagal alfabetą, gražiai, kolumnose; žodžiuose newale wartoti jokių wardų: kaipo žmonių, miestų, upių ir tt. turi buti žodžiai iszdirbti isz paczių weiksmažodžių ir daiktžodžių.

Kiekwienas, kuris užsimokės pilnai prenumeratą už "Lietuvą" $2,00 prisiųsime jam pamokinimą kaip daryti žodžius ir kwitą duodanczia tiesą imti dalywumą szitame Konteste. Kontestas užsidarys 15 dieną Gruodžio, 1897, ir kurie iszgrajys dowanas gaus jas ant Kalėdų. Kurių prenumerata yra jau apmokėta, tai už tuos $2,00 siusime jam "Lietuva" per isztisa meta po iszsibaigimui senosios prenumeratos.

Deltogi pasiskubinkite pasinaudoti isz tokios puikios progos, nes raszydami žodžius iszmoksite gerai raszyti, turėsite "Lietuva ant pasiskaitymo per isztisą metą ir prie to galite įgyti puikias dowanas. Mes szias dowanas duodame dėlto, idant placziaus pagarsinti wardą "Lietuvos".

Kurie yra geriau apsipažinę su angliszka kalba tegul užsimoka $2,50, tai gaus Lietuwą ir The National Recorder ir tiesą imti dalywumą Konteste didelių dowanų kaipo parodytą aname apgarsinime.

Užsiraszydami "Lietuvą" ir prisiųsdami prenumeratą wisada uždėkite szitokį adresą:

A. Olszewskis, 924 33rd St., CHICAGO, Ill.

Pennsylvanijoj, kur atsilankys musų agentas Franciszkus Serafinawiczius, galite prenumerata jam užsimokėti ir jisai iszduos jumis kwitas ir ant to kitus reikalingus paaiszkinimus.

Maika: Gud Morning, Mister.
Frenk: Na kaip eina, Maike?
Maika: Kaip kas eina, teip ir nueina, bet sztai mano laikrodelis tai wis eina, kaip inžinas.
Frenk: Ai, ai koks gražus! Na kur jy pirkai?
Maika: Sy, Mistery! Ar tu tik sziadiena isz kontres, kad dar nežinai apei Kelpsch, Noreiko & Co., kurie turi geriausius taworus del lietuwiu.
Frenk: No, brolau, kurtas tai dar ne esu. Beczerlaif jau ne nuo wieno girdejau, kad žmonis džiaugiasi su daiktais pirktais nuo Kelpsch, Noreiko & Co. Jau pora metų atgal ir asz norejau pirk nuo ju laikrodely, bet, po szimta pipkiu, darbo kaip nebuwo, teip nebuwo. Bet sztai jau pradejome geriau dirbt, ir nors ant byro ne cento neliktu, užsiorderiuosiu ant pedes wiena isz tu su aukso kwietkomis, tai subytis tawajy. Nauja katalioga gawau. Raszyk ir tu po adresu Kelpsch, Noreiko & Co., 56 Fifth Ave., Chicago, Ill., o gausi dykai.
Maika: Ne toks bosas tu esi, kaip tu mislyji, taigi asz jau jy parsinesziau wakar isz pacztos, ta nauja lietuwiszka katalioga. Neskaicziau jy dar, nes walkai pradejo birbet, ir boba panorejo miego, nes jau welu buwo, bet sziadiena tai skaitysiu, reiks sau koky leteiugely parsitraukt.
Frenk: Na asz dar ir žieda sau užsiorderiuosiu, tai kaip merguželes pamatys, tai asz ju ir atsigint negalesiu. Gud bai, Maike, eisiu namon.
Maika: Gud bai, gud bai.

Prisiusk sawo adresa, o gausi dykai nauja didžiausy lietuwiszka katalioga swiete.

Adresuokite teip: **Kelpsch, Noreiko & Co. 56 Fifth Ave. CHICAGO, ILL.**

DOWANOS DEL WISU.

Ben. Hatowskis,
527 S. Canal kerte Judd ul., Chicago, Ill.

Dirba, taiso ir parduoda:

LAIKRODŽIUS, LAIKRODĖLIUS, Lenciugelius, Žiedus, Spilkas, Auskarus ir t.t.

Kiekwienas, kuris pas mane pirks taworo už $5,00, gaus prezenta wertes $1 00; kas pirks už $10,00— gaus prezenta wertes $1,50; kas pirks už $15,00 — gaus prezenta wertes $2,00; o kas pirks už $25,00 — gaus prezenta wertės $3,00. Kiekwienas, kas pas mane pirks kad ir už mažiause prekę, gaus prezenta pagal wertes pirkinio.

Szliubiniai Ziedai pas mane 56 ir 72 prabos nuo $3,00 iki $6,00. Sidabriniai Elgino Laikrodeliai po $7,00. Iszczystyjimas laikrodelio 50c.; Sprendzina 50c. Stiklai ir Rodyklai mano kostumeriams dykai. Wiska gwarantuoju ant metų.

Kas tik ko reikalaujate, atelkite pas mane, o pirksite wiska pigiau kai kitur.

N. L. PIOTROWSKI,
Adwokatas augsztesniu sudu ir Notary Public.
Ofisas 84 La Salle St., Ruimas 620. Gywennmas: 199 Augusta St. arti Ashland Ave.

Atlieka prowas wisuose suduose, iszdirba wisokias popieras — dokumentus; o labjausei užsiima prowomis už sužeidima ir užmuszima geležinkeliu, fabrikuose ir t.t. Kiekwienas turintis koki reikala, tegul pirmiausei pas jy rodos pasiklause.

Galį susiszneket lenkiszkai.

Wietines Žinios.

—o—

— Prowa garsaus Chicagoj deszrų dirbėjo, Luetgerto, neužilgio prasidės isz naujo. Prokuratorius Deneen ir patsai apkaltintasis geidžia pradėti prową kuo greicziausiai, bet upginėjai stengiasi ją ant tolimus nutraukti: jie sako, kad reikia laiko ant partraukimo naujų liudinjkų ir ant iszrinkimo naujų prisaikintų sudžių. Priežastis wienok to nesiskubinimo su prowa adwokatų yra ta, kad Luetgert ant pirmos prowos iszleido wisus sawo turtus, ant antros neturi jau pinigų, o ponai adwokatai mat nenori už dyką gerklę džiowinti.

— Farmeris Frank Meyer, pardawęs sawo farmą Iowoj, su gautais už ją pinigais atkako į Chicagą. Turėjo isz wiso $7300. Pereitos pėtnyczios rytą, policijantas Mulcahy rado jį sumusztą besiwalkiojantį ant Wabash ul.; paklaustas, ką jis czia weikia, atsakė, kad papuolė į plėszikų draugystę, nauji draugai, nugirdę, jį sumuszė, paskui iszkraustė kiszenius. Ant laimės wienok rado tikt $25, kitus gi pinigus, isz wiso $7300, turėjo jis užsiutus už pamuszalo; tų plėszikai ne rado.

— Terp sztritkarių kompanijų ir konduktorių užgimė didesni nesutikimai, kompanijos praszalina daug konduktorių be jokios priežasties; praszalina ypacz konduktorius prigulinczius į uniją. Mat kompanijos stengiasi prieszintiesi susiorganizawimui sztritkarių tarnų. To rods nedaleidžia szteto tiesos, bet Amerikos didžturcziai ir kompanijos juk ant to yra, kad gałėtu laužyti ir mynioti kraszto ant wisų labo iszduotas tiesas. Niekur juk ant swieto tiesos nėra teip laužomos, kaip musų "liuosybės žemėj".

— Atkakęs į Chicagą isz Knox, Ind., George Brown, iszėjęs isz hotelio, kuriame buwo apsistojęs, prapuolė, namon ne sugrįžo. Turėjo jis iszważiuodams $200 gatawais pinigais, $8600 bondais ir czekiais, o $8000 dar paėmė isz banko mieste Urbana. Gal but, kad musų plėszikai, užmatę pas jį teip daug pinigų, nugalabino ir pinigus sau pasisawino.

— 17 d. szio mėnesio, garsus sziaurių tirinėtojas, norwegietis Nansen, Chicagoj laikys praneszimus apie sawo keliones krasztuose amžino szalczio ir ledų. Neseniai jis atkako į Ameriką isz Europos ir turėjo jau tokius praneszimus tuluose miestuose rytinių sztetų. Chicagoj laikys jis praneszimus Auditorijos teatre.

— Gywenantis po nr. 866 N. Artesian ave., fotografas August Keck, likosi geležinkelio trukio suważinėtas. Stowėjo jis prie stacijos kybanczio geležinkelio, bet nežinia kodėl, parpuolė po ratais atbėganczio trukio, kurie nupjowė jam abi kojі. Nugabeno dar jį į ligonbutį, bet daktarai nusprendė, kad jis turės mirti.

— Ant rėlių Chicago & North western geležinkelio, netoli Webster ave., rado baisiai sumankytą, jau atszalusį kuną Juozo Krause. Krause buwo ant westuwių ir apie 3 wal. grįžo namon pusėtinai užsigėręs; turbut, einat skersai rėlių, atbėgos trukis ir jį suważinėjo. Kuno sanariai buwo iszmėtyti ant kelio teip, kad reikėjo juos rinkti.

Balius.

Draugystė Szw. Kazimiero New Yorke kelia 23czią metinį balių, subatoj 20 d. Lapkriczio (Novemberio) szio m., salėj "New Irving Hall", 214—220 Broome Str. Maloniai užpraszome wisus brolius lietuwius ir lietuwaites, kaip isz New Yorko, Brooklyno, teip ir isz aplinkinių miestų susirinkti ant to smagaus pasilinksminimo. Pradžia ant 8 walandos wakare. Įženga į salę už dyką.

Szirdingai užkwieczia.

KOMITETAS.

(20—11)

Gera farma ant pardawimo.

Duenweg, Mo. Jasper Co., pigiai ant pardawimo gera farma, turinti 100 akrų žemės; nauja stuba ir twartas, prie pat upės; prie stubos yra szaltinis sweiko wandens. 40 akrų iszdirbtų, o 60 akrų girios. Parduoda pigiai. Adresuokit teip:

John Blonske,
Duenweg, Jasper Co., Mo.
(3—12)

"Lietuvos" Agentas Chicagoje.

Karolis Wilkonis yra nauju "Lietuvos" Agentu Chicagoje ir So. Chicagoje. Wisi galite jam mokėti pinigus už "Lietuvą", mes už ji atsakome.

"LIETUVOS" ISZDAWYSTE.

APGARSINIMAI.

Trumpa bijografija D-ro Ham'o.

D-ras Karolis Burleigh Ham užgimė Pennsylvanijoj, arti miestelio Hountzdale, 4 d. Spalių, 1861. Jo gimdytojai turėjo farmą, buwo neturtigi ir persikėlė į Waseon, Ohio. kada jis buwo wos 10tų metų.

Pabaigęs wietinę elementarną iszkalą, Karolis labai pamėgo mokslą ir nenorėjo grįžti į darbą ant farmos, taigi nusidawė į augsztesnę wieszą mokslainę ir tenai iszdawė examiną ant mokintojo.

Budamas labai paczėdlywu, surinko mažą sumelę pinigų ir ryžosi mokintiesi medicinos, nes ją geriausei pamėgo. Apsiskaitęs ir apsipažinęs su swietu, leidosi į geriausę medicinos mokslainę, garsingą "Bellevue Medical College", New Yorke. Toje mokslai nėj mokinosi tiktai turtingi žmonės; susiwažiuoja tenai geriausi studentai isz wiso swieto. Karolis Ham, nors nekartą kentė wargą, wienok iszkentė iki galui ir buwo pagirtu nuo profesorių, kaipo geras mokintinis ir, nuo sawo draugų, kaipo prietelius.

Po daugel metų sunkaus sawo mokslo, iszdawė examiną su geriausiu atsižymėjimu.

Daktariszkas diplomas isz "Bellevue Medical College", wisur terp daktarų turi pirmą wietą; isz ten iszėją daktarai yra tuojaus pajieszkomi per ligonius bagotos klasos žmonių.

Pabaigęs mokslą medicinos, D-ras Ham, sugrįžo į Waseon ir ten apsiwedė. Jo pati yra augszto mokslo, duktė turtingo prekėjo. Po tam pp. Ham, apsisėdo Toledoj, kur ir dabar gywena.

D-ras Ham, turėjo gerą pasiwedimą, nes iszgydė keletą turtingų žmonių isz užsienėjusių ligų ir pertai pastojo garsingu.

Nesakome, kad D-ras Ham yra geriausiu daktaru ant swieto. Yra ir kiti teiposgi gabus daktarai, kaip jis. Bet yra didelis skyrius terp D-ro Ham'o ir kitų iszmintingų daktarų, o labjausei tame: kad tie iszmintingi daktarai paprastai pareikalauja tokios užmokesties, kokios biednas žmogus užmokėti negal, kaipo tai: 10, 25 arba 100 doliarų. Antras skyrius yra, kad D-ras Ham, neiszduoda sawo pinigų ant gražių karietų, arklių ir kitų puikybių, kaip tai daro kiti, bet jis paszwenczia kas met tukstanczius doliarų, ant apszwietos žmonių; o tai tokiu budu, kad apmoka apgarsinimus daugelyje laikraszczių, per ką pareme rasztus platinanczius apszwietą terp neturtingų žmonių.

D-ras Ham sawo isztyrimų nelaiko paslaptyje, bet nori idant kiekwienas isz jų pasinaudotų.

Idant neturtingiems žmonems priduoti paszelpą, D-ras Ham tankiai iszważiuoja į wisokius miestus, nekartą net į labai tolimus. Nekarta iszważewęs keles-deszmts mylių dawė ligoniams gydyklas ir nieko už tai ne ėmė. Jis pastojo teip garsingu, kad szauke jį prie ligonių po wisą Ameriką. Kur pats negal dawažiuoti, tai pasiunczia sawo gydyklas, o žmonės lyg per stebuklus grįžta prie sweikatos. Iszgydė jis tukstanczius žmonių, ir daugiau tokių, kurie per kitus daktarus jau buwo ant smerties paskirti. Neužtenka mums wietos ant apraszymo, kiek gero D-ras Ham yra padaręs, bet priminsime nors sekanczius:

Pittsburg'e nekokis Pikulskis, gulėjo lowoje per tris metus, turėjo gal but į 20 daktarų, o nė wiens negalėjo jo iszgydyti. Paraszė jis prie D-ro Ham'o ir gawo nuo jo gydyklas, po kurių pamėginimo, po 6 dienų, atsikėlė isz lowos. Wisi žmonės nusidywyjo tuom stebuklu, ir po sziai dienai apie tai kalba.

Apygardoj Bronson, walstėje Michigan, farmeris Fabijan 8 metus sirgo ant akių; waikszcziojo prie daktarų ir į ligonbuczius Chicagos, Detroito ir tt., nieks jo negelbėjo. Kad atsikreipė prie D-ro Ham'o, pasweiko wisiszkai laike kelių nedėlių.

Galėtume priwesti tukstanczius panaszių atsitikimų, bet butu paantrinimu wieno argumento, taigi nenorime skaitytojus ilgą laiką užimti.

D-ras Ham, po tokių pasisekimų dar nebuwo užganėdintu. Padarė jis didelį turtą isz sawo praktikos ir ryžosi dalį sawo turto apwersti ant tolesnio tyrinėjimo medicinos. Iszważewo su pacze į Europą, kur atlankė wiriausius ligonbuczius ir mokslo institucijas. Poni Ham užsiėmė ligoms moterų ir waikų ir stojosi neapmokama pagelbinjke sawo wyro. Nenorime užimti skaitytojų apraszymu wisokių wietų, kurias ponai Ham aplankė, bet tikt norime atkreipti atydą ant to, kad jie daugiausiai laiko paszwentė ant tyrinėjimo žmonių po kaimus ir darbinjkų, idant pažinti kaip gywena ir kuom gydosi laike ligos. Szkotijos kalnai yra garsingi isz gydanczių žolių, taigi tenai, ponai Ham, praleido daug laiko ant rinkimo ir tyrinėjimo wisokių augmenų ir rinkimo gydyklų. Aplankė jie Franciją, Wokietiją, Italiją, Ryma, Lenkiją, Rosiją, Szwediją, Iszpaniją, Angliją, Szkotiją, Irlandiją ir tt.

Rezultatu tų tyrinėjimų yra iszradimas gydyklų, kurios gydo wisokias, gemanczias isz kraujo, ligas. Gydyklos tos yra pritaisytos isz žolelių ir szaknų, kokios nuo amžių buwo wartojamos pas garsingus, isz jų sweikatos ir blaiwumo, Gurulius. Tos gydyklos wadinasi: "Dr. Ham's Blood Purifier and Nerve Tonic", arba lietuwiszkai: "Czystytojas kraujo ir sustiprintojas nerwų".

Daktarai ir ligos.

Kiekwiena liga, jeigu ne paeina isz užsinuodyjmo ar susižeidimo, tur sawo pradžią isz pilwo.

"Paprasti" daktari isz senų iszkalų paprastai liepe ligoniams pylti į pilwą nuodus (trucyzną)! Ar tai gydymas? Į wietą gydyti pilwą ir sudrutinti jį atsakanczioms gydykloms, tai trutije nuodais. Žmogus teip tais nuodais perdega, susiėrzina, kad užmirszta apie pirmąją ligą—tokiu budu daktarai apgaudinėje žmonis. Kad tas yra tiesa, ką mes kalbame, galima tą darodyti ant gywulių. Jeigu apserga szuwa ar kits koks žwėrelis, tai ne jieszko nuodų, ale žolės, žolelių ir tt.

Bet jeigu daktarai isztiesų gydytu žmonis, tai patys turėtu badu nudwėsti. Daktarams eina apie tai, kad kuodaugiausei butu ligonių. Beweik kasdien girdime, kad daktaras pacijentui dawę tokę mediciną, idant jį apsilpnint, paskui įgazdint, kad jissi baisiai serga, o ant galo ima gydyt, idant isz žmogaus pinigus iszwilioti. Toki daktarai kasztuoja žmonėms labai daug ir ne wieną pirm laiko į grabą nuwaro.

Gamta sutwerė wiską, kas reikalingo ant užlaikymo sweikatos. Taigi reike gydyti atsakanczio-mis gydyklomis—žolelėmis ir szaknelėmis.

Žolelių gydyklomis D-ro Ham'o tukstancziai žmonių iszsigydė, ką galima darodyti gromatomis isz wisų krasztų swieto. Mes nenorime idant žmonės už niekus pinigus mokėtų, ale norime paduot jiems pagelbą.

Teisingi daktarai wisiems welyja D-ro Ham'o szwiežias žolelių gydyklas, nes persitikrino apie jų gerumą. Daugelis daktarų mokinosi nuo D-ro Ham'o kaip žmonis gydyti.

Negali wienok nieks reikalauti, kad su diena arba su dwiem taptų iszgydytu isz ligos, kurią jau keletas metų turi sawo organizme. Užwarginto arklio arba szunes ir negalimą atszerti su diena arba su dwiems, bet reikia ant to laiko; taigi, ir sergantis žmogus, budamas dideliai užwargusiu, reikalauja laiko ant atsinaujinimo. Kartais ima keles dienas, o kartais ir kelis mėnesius, idant praszalinti nuodus isz organizmo ir atnaujinti sweikatą.

Naujas iszradimas gydyklose.

D-ras Ham, kurs neseniai pargrįžo isz Europos, atidarė ofisą National Union Budinke, ant Huron ul., nr. 328-330, tarpe Madison ir Adams ulyczių. Laike sawo atsilankymo Europoje D-ras Ham aplankė augsztesnes medicinos institucijas, ligonbuczius ir mokslaines, teipogi laukus ir kalnus apžėlusius gydancziomis žolėmis. Rezultatu tos Daktaro kelionės yra iszradimas naujo budo gydymo, kuris yra geradėjyste žmonių, o medicinoje padarė didelę atmaina. Žinomą, kad Europoje žmonės ne teip neserga ant wisokių pilwinių, kraujinių ir nerwinių ligų, kaip Amerike. O tai D-ras Ham iszważewo į Europą, idant tą priežastį isztirti ir pažino tenai žoleles, kurios yra neapmokamomis gydyklomis. Tyrinėjimai pertikrino jį, kad tos gydyklos yra wienatinė pagelba wisose pilwinėse, kraujinėse ir nerwinėse ligose. Tą iszradimą sawo D-ras Ham užwadino: "Dr. Ham's Blood Purifier and Nerve Tonic" (czystytojas, kraujo ir sudrutintojas nerwų) ir idant jį padaryti prieinamų žmonėms neturtingiems, pardawinės tik po $1,00.

D-RO HAM'O

Gydyklos ant Iszczystyjimo Kraujo ir Sudrutinimo Nerwu.

Taiso pilwą, žarnas, inkstus, puslę ir gimdymo organą, gydo galwos sopėjimą, kuno nieżėjimą, sunkuma ir sustyrimą koju, sunku kwepawimą, plauti, reumatizmą ir praszalina wisas isz užsikretimo kraujo pakilusias ligas. Susideda isz žoleliu ir szakneliu, o neturi jokios trucyznos.

Bonkelė turi 56 dozas. Prekė $1,00.
6 Bonkelės už $5,00.

WILTIS LIGONIU.

Jeigu daktarai negalėjo tawo ligos pažinti, arba negalėjo tawęs iszgydyti, raszyk tuojaus prie D-ro Ham'o, o jis duos tau rodą dykai. Apraszyk sawo ligą, amžį sawo ir kaip seniai sergi, o jeigu D-ras Ham užtėmys, kad tawo liga neiszgydoma, tai atwirai tau pasakys, ir nereikalauji ant niekų pinigų žudyti. Žmonių ligos paeiną isz trijų priežasczių: (1) isz susižeidimo, (2) isz užsikrėtimo ir (3) isz apsileidimo ir suterszimo kraujo. Pirmoji ir antroji priežastis, jeigu yra apleista (užneadbota), pereiną į kraują ir stojasi chroniszka. Tokias ligas reik gydyt tuojaus, idant iszwengti paojaus. Daugiausei wienok gema ligų isz apsileidimo ir suterszimo kraujo. Gamta yra teisinga už apsileidimą nubaudžia žmogų ligą. Wienok gamta yra ir mielaszirdinga, nes sutwėrė wisus reikalingus augmenis, lapus ir szakneles, idant kiekwieną ligą butų galima jomę iszgydyti. Daktaras Karolis B. Ham atidengė augmenis, kurie yra reikalingiausi ant gydymo užsisenėjusių ligų. Gydyklos Daktaro Ham'o turi tą geradėjystę, kad sudrutiną nerwas ir czystyje kraują isz wisų nuodyjanczių suterszimų ir tokiu budu praszalina paczią ligą, tai yra iszgydo teip, kad jau daugiau liga neatsinaujina. Jeigu tawo kraujas yra užtersztas, tai jis negali atsakancziai iszczystyti tawo pilwo, o kada pilwas yra užtersztas, tai gauni galwos sopėjimą, sunkų kwėpawimą, skaudėjimą kryžiaus, nugaros ir peczių, gauni pjowimą pilwe, sopėjimus szonuose; kartais jautiesi apsilpusiu ir stacziai ant kojų negali užsiturėti, perstoji noro walgyti; isz burnos jauti dwokentį kwapą, plaukai pradedą iszpuldinėti, akys apsilpsta, wisą kuną niežti, ant kuno gauni puczkus, plėtmus, negali užmigti, nepaprastas iszsiliemas, drebulys, gumbas ir tt. Gydyklos D-ro Ham'o užtikra iszgydys tawę isz tų wisų kankynių. Jeigu liga nelabai užsisenėjus, tai wiena bonkelė iszgydys tawę wisiszkai; o jeigu užsisenėjusi, tai imk gydyklų daugiaus. Bet jeigu Daktaras, Ham apsiėmė ką iszgydyti, tai už tiesą iszgydys. Jeigu negalima iszgydyti, D-ras Ham isz karto gydymą atsakys, idant bereikalo pinigų nežudyti. Tuojaus prisiųsk $1,00 D-rui Ham, tai atgale paczta, gausi gydyklas ir rodą. Jeigu D-ras atrus, kad liga neiszgydoma, tai ir pinigus tau sugrąžins, ir nereikalauji žudyti nė wieno cento. D-ras Ham yra teisingu ir atsakanczių, o sergancziais apiekawojesi teip, kaip tėwas sawo waikais. Žmonės, kurie, ant tuszczio jieszkojo daktarų rodos, kurie iszkentėjo keliolika metų ligonbucziuose, lyg stebuklingu budu tapo D-ro Ham'o iszgydyti. Nekalbame to isz girdami jį, tiktai sakome tikrą tiesą. Galėtume priwesti tukstanczius atsitikimų, kad žmonės kurie jau buwo nustoje wilties iszgyjimo, tapo iszgydyti prasczіausiu budu D-ro Ham'o. Newilkink gydymo sawo ligos, nes gali stotis neiszgydoma. Raszyk tuojaus prie D-ro Ham'o. Raszyk aiszkiai, o labjausiai wardą, prawardę ir adresą. Paduok wardą sawo paczto ir expreso. Pinigus gali prisiųsti registruotoje gromatoje, per Money Order, Expresą, arba bankinę Draftą. Money Order reikia pasiųsti D-rui Ham'ui, nes be orderio iez paczto pinigų negaus. Prisiusk už 2c. markę ant atsakymo gromatos. Gromatas ir pinigus adresuok teip:

DR. C. B. HAM,

708-709 National Union Building, Toledo, Ohio, U. S. AMERICA.

Apgawystė gydyklose

Užimą teip platų lauką, kad nudywyja kiekwieną gerą žmogų. Urėdiszkas raportas parodo, kad 1897 metuose, laike 10 mėnesių, 250,000 swarų wisokių medicinų, pargabentų isz Europos, tapo per inspektorius sukonfiskuota, kaipo falszywos ir kenkianczios žmogaus sweikatai. Terp tų buwo 7,000 sw., netikro opium, 9,000 unciją Jodinos, o kitos: wisokios žolės, lapai, žiedai ir szaknys.

Tasai pats raportas sako: "didesnė dalis gydyklų, atgabentų isz užrubežių yra ne tikroms, kurių padirbimas negydo, bet kenke sweikatai".

Beweik wisos daržowines medicinos, kaipo sarsaparille, geltonieji laszai, proszkos, pigulkos, kartuminai, "tonikai" ir tt. pritaisyti buwo isz netikrų medikamentų — delei jų pigumo. Prie rinkimo žolelių, szakuelių ir lapelių, paprastai yra pasamdomos kaimo bobos, kurios nė mažiausio supratimo apie gydykliszkus augmenis neturi, o idant turėti sau daugiaus uždarbio, primaiszo terp gydykliszkų žolių wisokių szunžolių. Teipogi nekartą prirenka žolių nedabrendusių arba pripuwusių, kurios teipgi stojesi kenkenczioms sweikatai, o negelbstancziomis ją. Žinodamas tai, D-ras Ham, pats nusidawė į Europą, idant asabiszkai pripilnewoti rinkimą tokių žolelių.

Paprasti daktarai, iszraszydami receptą, niekada tikrai nežino ar pacjentas gaus tą, ką daktaras paraszė, ar gal kokę sufalszewotą trucyzną. Nors daktaras butų teisingiausiu ir gerai ligą pažintų, tai dar ligonis gali but apgautu per falszywas gydyklas.

Negalima kaltint nė daktaro nė aptiekorius už padawima negerų gydyklų, nes jie teip pat yra apgautais, kaip ir ligonis. Sziądien užsidėjo didelės pramones rinkimo gydyklòms žolių, bet tos pramonės nepaiso sweikatos žmonių, tiktai žiuri, kad sau kuo didžiausius pelnus isz to iszgauti.

Kiekwienas supranta, kad isz nedabrendusių, arba ant kelmo perželusių rugių, negalima padaryti geros duonos, teip ligiai negali but geros ir gydyklos isz žolių, surinktų ne sawo laike.

D-ras Ham tukstanczius žmonių iszgydė TOKIOMIS ŽOLELĖMIS, kokias kiti daktarai wartojo, o nieko pagelbet negalėjo, nes jie wartojo negerai surinktas žoleles. D-ras Ham pats peržiuri wisokes žolelės ir szakneles, ar yra geros, pirma paėmimo jų į gydyklas.

Pritaisymas gydyklu.

Tai dar newiskas ką gydyklas falszawoja — apgawystės nėra galo. O tai Amerikoje užsidėjo ywairios prekewimo draugystės, kurios dyrba "sarsaparille", laszus, pigulkas, kartumynus, proszkas ir t. t. Tukstanczius bonkelių iszdirba minėtų gydyklų ir iszsiųsto į wisas aptiekas ir grosernes ant pardawinėjimo. Tokios iszdirbtos gydyklos stowi ant lentynų keletą mėnesių arba ir keletą metų, pakol jas kas nuperka. Kad nors geriausios būtų gydyklos, tai per tokį ylgą laiką tur sugesti, o falszawotos dar greicziau sugenda. Duona, bulwės, mėsa ir wisoki walgiai yra tik tada geri, jeigu juos sunaudosime tuojaus po pritaisymui — teip lygiai ir gydyklos tur but sunaudojamos pakol szwiežios, idant oras ir permaina klimato jų nesugadintu.

Apart to, kad tie fabrikantai duoda žmonėms sufalszawotas ir supelėjusias gydyklas, dar patys dapila trucyznos, kaip antai alkoholiaus.

Apie alkoholiaus kenkimą žmogaus sweikatai, jau sziądien kiekwienas žino. Waikai ir moterys, kurios negere alkoholiszkų gerymų, turi czystas ir dideles akis, o kiekwienas girtuoklis turi mažas ir aptemusias akis.

Gydyklos, kaip ir walgiai, turi but SZWIEŽIOS ir sweikos, idant taisytų organizmą žmogaus. Tuom tarpu patentuotos ir kitokios medicinos, sarsaparilles ir pigulkos yra PERSENĖ: pilnos pelėsių ir trucyznos. Užtiesą nenorėtumėt walgyti walgių supelėjusių, o nežinodami gerete SUPELĖJUSIAS GYDYKLAS. Jeigu norite, kad gydyklos jus padarytų sweikais, turite gaut jas szwiežias ir sweikas. D-ras Ham pritaiso dėl kiekwieno pacijento szwiežes ir sweikas gydyklas.

Antras dalykas, kiekwiena medicina, parduota per agentą arba grosernjką, turi but perpildyta alkoholium, idant wisiszkai nesuputų. Kaip daug yra kenkentis žmonėms ALKOHOLIUS, geriausei parodo statistiszkos skaitlinės. O tai D-ras White, Londone, apgarsino, kad 48 procentai žmonių myrsztą be laiko isz priežasties alkoholiszkų gerymų; Belgijoj urėdiszkai persitikrinta, kad ant kiekwieno 100 ligonių, ligonbutyje, net 80 yra serganczių isz priežasties alkoholiaus. Amerikoje 75 procentai serga nuo alkoholiszkos trucyznos. Wertetų kiekwienam szias skaitlines įsitėmyt.

Alkoholius sweikatai žmogaus yra tuom, kuom botagas užbadėjusiam arkliui. Alkoholius uždega sistemą, pejūdina jį, bet naikina žmogaus sweikatą.

Reike maitytis sweikais walgiais ir gydytis SWEIKOMIS IR SZWIEŽIOMIS GYDYKLOMIS,

Yra tai teisybė, kad gydyklos pritaisytos isz žolelių ir szaknų yra sweikiausios, bet jeigu pritaisytos su alkoholium, stojesi trucyzna.

Jeigu nenorite but ilgiaus apgaudinėjami per nesąžiniszkus DAKTARUS ir perkupczius, tai raszykite prie D-ro Ham'o, kuris gydo tiktai szwiežiomis medicinomis, pritaisytomis isz žolelių ir szaknelių.

Medicinų Daktaro Ham'o negalima gaut jokioj aptiekoje, nė groserneje, nė kareziamoje, a nė pas pedlorių. Kas nori gaut czystas ir sweikas gydyklas, turi raszyt stacziai prie D-ro Ham'o. Bonkelė kasztuoja tik $1.00, o szissz os bonkelės $5.00. Reikalaujant gydyklų, reik apraszyti sawo ligą ir įdėt į gromatą $1.00, o gausite atgal, paczta gydyklas ir pamokinimą kaip gydytis.

Profesija ir paszaukimas.

Kuom tą iszaiszkinti, kad senowės žmonės teip tankiai nesirgdawo, kaip sziądieniniai? Seniaus daktarais buwo tik tie, kurie turėjo ant to paszaukimą, o sziądien Kolegijos iszleidžia daktarus teip, kaip maszina dirba winis—pagal regulą. Sziądien labai mažai turime daktarų isz paszaukimo, bet labai daug isz profesijos.... Užtai ir turime sziądien tiek daug neiszgydomų ligų. Kiekwienas profesijonaliszkas daktaras nor gywent isz sawo profesijos, taigi turi rupintis, idant kuodaugiausei turėt ligonių—nesweikų.

Yra swiete gerų ir blogų žmonių, teip lygiai yra gerų ir blogų daktarų — yra "profesijonaliszki" ir isz "paszaukimo". Paszaukimas arba talentas gautas nuo Diewo. Daktaras isz paszaukimo turi atsižymėt gera szirdže — simpatija ir sajausme ant kentanczio artimo.

Nuo laiko iki laikui Diewas duoda žmonėms nepaprastus talentus, idant juos suwartotu ant naudos žmonijos. Atsitinka teip kad mokslas žmogaus neįstenge kokę ligą pažinti arba gydyti, tai Diewas prisiunczia genijuszą parodyti mums teisingą kelę. Paslaptys, kurios wakar niekam buwo nežinomos — sziądien stojasi aiszkioms ir suprantamomis; ką wisas swietas suprast negalėjo—sziądien wienas žmogus tą padaro.

Kolumbas atidengė Ameriką, Pasteur atrado gydyklą nuo pasiutimo, Koch'as nuo sukatų, o D-ras Ham nuo kraujinių ir wisokių užsisenėjusių ligų. D-ras Ham'as ne yra gydytojum ne isz "profesijos" bet isz paszaukimo. Jis yra teisingas, simpatiszkas ir labdaringas. Sawo pacijentais apiekawojasi teip rupestingai, kaip tėwas sawo waikais.

Paslaptis sistemos ligų, užsisenėjusių arba chroniszkų, senowės daktarams buwo per amžius nežinoma. Tą paslaptį iszaiszkino D-ras Ham. Wiso swieto laikraszciai garsina jo wardą, nes jis iszgydė tukstanczius žmonių beweik stebuklingu budu.

Chemija iszmokino mus atskyrstyt sudėtinius ant atskyrų ir specijaliszkų dalių. Dėlkogi ligos gymiai kune žmogaus negali buti atskirti nuo sweikųjų? D-ras Ham turi 37 metus amžiaus, paeina isz Pennsylvanijos, iszdawė examiną ant daktaro medicinos "Bellevue Hospital Medical College", metuose 1878.

Praktikoj sawo persitikrino, kad idant wiską dasižinoti medicinoje, iszkalos neužtenka—taigi iszsirengė į kelionę aplink swietą dėl wisiszko apsipažino su gydymu ligų. Aplankė augszcziausius ligonbuczius ir garsingiausius daktarus. Užtiesą toks pasiszwentimas nepasiliko be waisiaus. Sulyginus teoriją su praktiką, D-ras Ham iszrado gydyklą ant iszgydymo wisų ligų, nors labjausei užsisenėjusių.

Ofisas jo Toledo, O., yra wisada pripildytas wisokiais ligoniais isz wisokių tautų. D-ras Ham gali susikalbėt kelioms kalboms ir turi wsiokius wertėjus ir pagelbinjkus. Jo offise wisada rasi turtingų ir warguolių.

Ligas weneriszkas, ar tai pas senus ar pas jaunus žmonis, D-ras Ham isztikro iszgydys.

Kas ne gali asabiszkai pamatyti D-ro Ham'o, tai tegul per gromatą pasiekia jo informacijos. Reikia tiktai aiszkiai apraszyti sawo ligą, paduot sawo amžį ir kaip seniai sergi. Ant atsakymo reik įdet už 2c. markę. Rodą duoda ir gromatas atsakinėja dykai. Adresas tokis:

Dr. C. B. Ham,
708–709 National Union Building,
Toledo, Ohio.